

Basarabia

Ziarul noii vieți românești

Redacția din Iași: 200 lei
Abonamente: 6 luni 250 lei
Pret instituțional 1000 lei

Abonamente

Un an 500 lei
6 luni 250 lei
Pret instituțional 1000 lei

Redacția din Chișinău:
Strada Mihail Eminescu, 19
Telefon 302

Numai cunoscându-ți drepturile istorice, îți poți implanta voința de Neam în istorie.

Numai prețuind crezul înaintașilor, cunoscându-l, învățându-l, nu te simți singur, nu te simți slab, nu te cutremură prăbușirile trecătoare.

Și aceasta n-o poți dobândi, decât aplecându-ți cugetul pe cărțile trecutului românesc, și însușindu-ți credința din suferințele mărturisite de cei cari, de aceea au scris, ca să fe înțeleși și urmați.

MAREȘAL ION ANTONESCU

BASARABIA ȘI-A SPUS CUVÂNTUL

Primele trei zile ale marelui consultării plebiscitare oglindesc în chip desăvârșit elanul cu care națiunea înțelege să urmeze pe Mareșal.

Masele românești sunt dornice să vadă cât mai de grabă viața noastră publică așezată pe temelii solide a unei noi ordini politice. Biruința împotriva bolșevismului și desrobirea pământurilor românești răpite cu un an în urmă au trezit în conștiința românească nădejdea că în anul ce urmează țara va putea să găsească liniștea necesară reorganizării ei pe principii sănatoase, isvorite și verificate în cursul anului de încercări pe care l-am străbătut. Rezultatele de până acum ale plebiscitului exprimă în mod strălucit voința țării de a învesti pe d. Mareșal Ion Antonescu cu toate atribuțiile înfăptuitorului marii revoluții naționale. Dar el mai exprimă și unitatea de vederi și strânsa solidaritate a poporului român! Vechile motive de desbinare și patimile politicianiste cari otrăveau altădată viața Statului, s-au stins. Și odată cu ele au fost înlăturate cele mai serioase piedici care se puteau ivi în calea reformelor ce vor fi înfăptuite de acum înainte.

De o însemnată deosebită pentru unitatea de simțire românească este, însă, felul cum au primit Basarabienii plebiscitul. Cele trei milioane de frați căzuți în lunie 1940 în captivitatea bolșevică nu cunoscuseră până la desrobirea lor nici pe Mareșalul Antonescu și nici marea operă de guvernământ

înăfăptuită de d. sa. dela 6 Septembrie încoace. A urmat apoi marea încercare a robiei.

Rupți în silnicie din trupul neamului Basarabienii au trebuit să îndure un an de zile acțiunea de bolșevizare a stăpânului moscovit. Ce a însemnat această ultimă încercare pentru sufletul basarabean, înțelegem astăzi cu toții.

Bolșevicii s'au străduit să ștergă imediat din provincia răpita orice urmă care amintea de regimul românesc. Dar pentru aceasta trebuiau să modifice însuși sufletul Basarabiei. Să distrugă în conștiința Basarabienilor toate legăturile cu sufletul cel mare al Neamului.

Să-i amorțească sentimentul religios, în primul rând, apoi respectul față de tradițiile moștenite. Agenții partidului comunist au închis bisericile, au doborât cărțile românești și au organizat o vastă mișcare de asimilare a poporului basarabean în masa amorfă a populației sovietice.

Toate aceste eforturi au dat însă rezultate vădit contrarii.

La eliberarea lor Basarabienii au dovedit un suflet nou, dar nu unul otrăvit de asidua propagandă iudeo-comunistă. Puteam afirma cu toată tăria, că în afară de elementele alogene ale acestei provincii, restul populației nu a moștenit dela bolșevici decât desgustul amar pentru tot ce amintește de ei. Basarabienii n'au putut fi bolșevici decât desigurul amar pentru tot ce amintește de ei. Basarabienii n'au putut fi bolșevici decât desigurul amar pentru tot ce amintește de ei. Basarabienii n'au putut fi bolșevici decât desigurul amar pentru tot ce amintește de ei.

(Continuare în pag. II-a)

FOST-A OM TRIMIS DELA DUMNEZEU NUMELE LUI: IOAN

Așa începe Sft. Evangelist, când pornește să se spună despre acel om, care a fost trimis de Dumnezeu ca să pregătească calea pentru viața sufletască cea nouă a lumii: Sf. Ioan proorocul și înainte Mergătorul Domnului.

Lumea veche, a sclavilor și orolilor, lumea fără Dumnezeu și fără ideal, lumea talionului și a morților văruite, se părea în drumul ei spre prăpastie, nu va mai putea avea un punct de reazim și totuși... când totul părea sfârșit și fără neli o nădejde de nădejde, — Ios. Ioan proorocul și înainte Mergătorul Domnului.

O poleială ridicolă de fast și sardede festivaluri, biete pânze etfene de decor, după care se ascundea patrez/clunna morală a atâtor cozi de topor și străini ce cumpărau ca la meaz și constințele ca și bogățiile românești. Altfel, ligi și societăți ale umanității, democrației și drepturilor omului — toate prafuri de adormit, constințele și

de oprit în loc năzuințele pentru sănătatea morală a nației noastre. Ici și colo câteva pălpări de scântelă revelatoare, erau înăbușite de chibotul de înșelătoare aparențe, care acum ni se arată în sinistra ei valoare o mare pânză trasă peste ochii adevăratei noastre renașteri ce abia acum începe să vină!

Fost-a om trimis dela Dumnezeu! Măna, de protector a Mântuitorului, pe care de aproape două mii de ani, în acest binecuvântat colț de pământ — românii îl cinstesc, îl mărturisesc și mor pentru El, nu ne-a părăsit și ne-a trimis pe acel ce a binecuvântat dela Patrie, pe Mareșalul Ion Antonescu, pe care neamurile toate spre cinstirea noastră îl prețuiesc așa cum se cuvine și care pe frontul de răsărit ne scrie istoria Patriei, — începând-o de acolo de unde a lăsat-o Ștefan Voda, — de pe pământul basarab.

La aceste frumoase și înălțătoare principii, trebuie însă să vină contribuția tuturor: banii noștri, pentru consolidarea tuturor jertelor, pentru trăinicia biruințelor și jertea noastră pentru definitivarea tuturor năzuințelor.

Lupta nu mai este acum pe un

plan unitar; ea nu mai înseamnă amblița a două sau trei popoare pentru un diferent local de teren sau de scop diplomatic, ea s'a transformat în lupta a două lumi: lupta între civilizație și păgânism, între cel ce vor să trăiască viața ca ființe libere și raționale și între acei cari salbătești în suferințe, fără un ideal înalt, s'au transformat în înfiare salbătești, care știu să lupte pentru distrugere, iar și satanica ură a omului fără nici un principiu moral.

În acest haos în care m'ioanele răsăritului fără Dumnezeu și-an pierdut capul și pedeapsa lui Dumnezeu ale cărui slinte case le-au baljocorit, vine acum din ce în ce mai pronunțată — noi ne-am găsit punctul de sprijin în brațul vântului mai ales în reînnoirea cuvântului Sfintei Scripturi, despre care s'a zis că Cerul și pământul vor trece dar Cuvântul lui Dumnezeu nu: Fost-a om trimis dela Dumnezeu: Numele lui: Ioan! Atunci pentru lume și acum la fel Ioan Antonescu, Mareșalul României pentru noi Români.

Ajuta-i Doamne!
Preot Petru Gh. Savin

RELAȚIUNILE ROMÂNIEI

— Un important interview al d-lui Prof. M. Antonescu, vice-președinte al Consiliului de miniștri —

BERLIN, 12 (Radio). — Ziarul „Berliner Lokal Anzeiger” publică următorul interview cu d. vice-președinte al Consiliului Mihail Antonescu, intitulat „Relațiile României”.

— Ce înseamnă pentru poporul român lupta contra bolșevismului?

— România vede în actuala luptă din Răsărit două lucruri: întâi, nimicirea definitivă a unui pericol enorm care ne amenința de secole și în al doilea rând dovada voinței noastre naționale de viață. România s'a străduit totdeauna să constituie un stăvilor împotriva tendințelor permanente de expansiune ale vecinului ei dela răsărit. Pentru aceasta se impunea Gurile Dunării să fie libere de orice amenințare din răsărit. Aceasta primejdie crescuse însă enorm dela răpirea importanțelor provincii românești din răsărit de anul trecut. Planurile Moscovei ar fi constituit o primejdie de moarte pentru întreaga cultură europeană. Întregul popor român este

fericit de recucerirea provinciilor pierdute. Pentru noi însă, este tot așa de important faptul că țânără noastră armată, alături de Germania și de aliații ei, a dovedit că știe să lupte, să biruiască, dacă este nevoie, chiar să moară. Lupta din răsărit înseamnă pentru România un proces de clarificare națională, un proces spune chiar o renaștere națională a poporului nostru atât de greu încercat. Eliberarea Basarabiei și câștigarea Transnistriei și victoria dela Odessa au arătat națiunii române că posedă ca popor puterea și dreptul la viață. De acela războiului acesta împotriva bolșevismului este și cel mai popular război pe care l'a dus vreedată România.

Din acest motiv marile și grelele jertfe de sânge pe care armata noastră a trebuit să le aducă, nu constituie pentru popor nici o povară suferitoare, cum își închipuiau poate anii. Ele sunt dimpotrivă pentru trupe un îndemnul de a lupta, mai departe cu succes, iar pentru națiune un avertisment de a lucra și de a realiza și mai mult ca până acum. Prin această luptă a noastră noi sperăm să putem participa la noua ordine europeană în limita forțelor și posibilităților noastre.

— În ce fel se petrece reanexarea și reorganizarea teritoriilor recucerite sau câștigate?

— În teritoriile desrobite s'a început imediat opera de refacere. Provinciile bătute de război au avut extraordinar de mult de suferit. Basarabia a fost, până la răpirea ei de către Uniunea Sovietică, una dintre cele mai productive provincii ale noastre. Noi suntem conștienți că vom reface în scurtă vreme bunăstarea generală distrusă de domnia de un an a bolșevicilor.

Pe primul plan se găsește problema populației care se pune aici sub trei forme: pe de o parte sovietele au luat în retragerea lor muli de familii românești din care mulți din acești oameni nefericiți au izbutit să fugă la timp și să se ascundă în păduri; după desrobire, s'au întors imediat la casele lor și s'au apucat din nou de lucru. Deasemenea localitorii români, care la ocuparea Basarabiei de către bolșevici fuseseră recolonizați, și aceștia s'au întors de bună voie în cea mai mare parte la casele lor. În al treilea rând rămâne pentru noi ca cea mai importantă problemă, aceea a proprietăților rămase libere sau provenite din exproprierea evreilor. Aceste proprie-

tăți vor fi colonizate fără excepție cu foștii luptători, care își vor găsi aici o nouă patrie definitivă.

— Ce noul probleme consideră guvernul român ca fiind deosebit de urgente pentru viitor?

— Pentru întreaga țară pregătim o reformă administrativă și agrară, care să aibă aplicare în toate provinciile din răsărit. Noi dispunem de pământ suficient pentru a creta o țărănie sănătoasă. Proprietatea mijlocie pentru familiile de țărani cu copii mulți este scopul cel urmărit.

O garanție sigură pentru o activitate înconorată de succes ne oferă mai ales prietenia cu marile Reich german. Dorim Reichului național-socialist să poată rezolva cu înțelepciune și să fie înțelese în opera sa de reorganizare a Europei.

— În discursul pe care Stalin l-a rostit acum câteva zile la radio, făcea — în concluzie — o afirmație care friza direct îndrăzneala. Stalin asigură lumea întreagă că până la sfârșit, nici mai mult nici mai puțin, va arunca Europa în ghilarele comunismului. Bine înțeles, Stalin însă să se înțeleagă că acest lucru se va întâmpla, mai ales dacă Rusia Sovietică va pierde războiul.

Dacă se insistă asupra acestei afirmații, făcută în improvizările de azi în cari se află Rusia Sovietică, se pot desprinde unele lucruri cari lămuresc categoric situația internă a statului bolșevic și, într-o mare măsură, raporturile cari există între Statele Unite și Rusia Sovietică, după conferința dela Moscova. Din câte se știe, frontul de răsărit este pe cale de a-și spune ultimul cuvânt și, pe zi ce trece, se așteaptă prăbușirea totală a Rusiei Sovietice ca formă de stat. (Numai ca formula de stat, deoarece ca forță militară organizată și ca sistem politic revoluționar, Rusia Sovietică s'a înscris de acum câteva luni pe lista decedaților istoriei). Rezistența militară a Rusiei Sovietice este alimentată de incompetența conducătorilor bolșevici cari vor să ueză cât mai mult imensa mașină de război germană, întrebându-se la maximum masele

Soldat finlandez pe o poziție nou cucerită

VISĂTORII IN RĂZBOIU...

S'au împlinit toamna aceasta, 25 de ani dela războiul eroic al lui Mihail Săulescu, poetul-soldat căzut la Predeal. Tulburătorul cântăreț cădea cu fața spre un deal, care s'a concretizat, mai apoi, sub forma unei Români Mari și furești, o Românie frântă barbar acum un an și pentru refacerea căreia se jertfesc acum alte generații vitejești, mai proaspete, dar la fel de entuziaste.

Mihail Săulescu a murit, tm, brăzând cu ochii umezi Ardealul. Jertfa nu era numai a soldatului ei și a poetului, care și si gila și si curma pentru totdeauna o întreagă lume de h'm're artistice, pentru a putea contri bui în schimb, la înfăptuirea vi surilor Neamului.

Mihail Săulescu și cutremurătorul său sacrificiu n'au fost uitați. Tradiția visătorului-luptător este continuată și în războiul de azi de o seamă întreagă de amanți ai Muzelor.

De când a sunat chemarea Patriei, de peste patru luni de zile, nenumărați scriitori își dăruiesc cele mai sfinte avânturi, pretințându-și pe întregul cuprins al frontului. De peste patru luni, de zile, ei și-au înghemuit catape-tesmele cu stele în ranți, luând parte la cele mai crâncene lupte, sub o boltă de foc și fum, pe sub care nu pășeste nicidecum nici zeul pădurilor Pan, nici Apollo cel prea strălucitor, ci pururi doar Marte încruntatul.

Si dacă zeii l-au părăsit pe poetul Constantin Lucrăția Vălcănuș, iar vitejile l-au atârnat lângă inimă cea mai înaltă dintre decorații — ochii se îndărmă și conștient tremură știind că sunt

atâtia alții cari au căzut în luptă.

Sublocotenentul Mircea Tîrlung, suavul nostru prieten, îngropat undeva, pe Nistru, se numea în lumea Parnosului: poetul Sergiu Ludeșcu. Ii mai simțim și acum căldura mâinii cu care o strângea pe a noastră, la plecare, și acel surdăz înfinit de bun, logodit cu o privire albastră, atât de can-dida...

Nu sunt decât doar câteva zile de când — în locul lăcășului drept ca un pom sănătos — bătrânul părinte n'a mai putut întâmpina decât o lădă de campanie cu uniforma poetului căzut în luptă.

Puține luni sunt și de când ble-tul scriitor — grădinar, Stolan Gh. Tudor, țărânul dela Chișina, autorul atât de interesant al „Hotelului Maidan”, ne vestea, împiedecându-se în vorbe, că l-a josit pe lume un moștenitor; nici Stolan Gh. Tudor, luptător în fața Odesei, astăzi nu mai e. După cum nu mai e nici poetul și locotenentul George Valda, autorul aceluși buchet de poeme, intitulat nu fără tălc: „Calm ex-terior”...

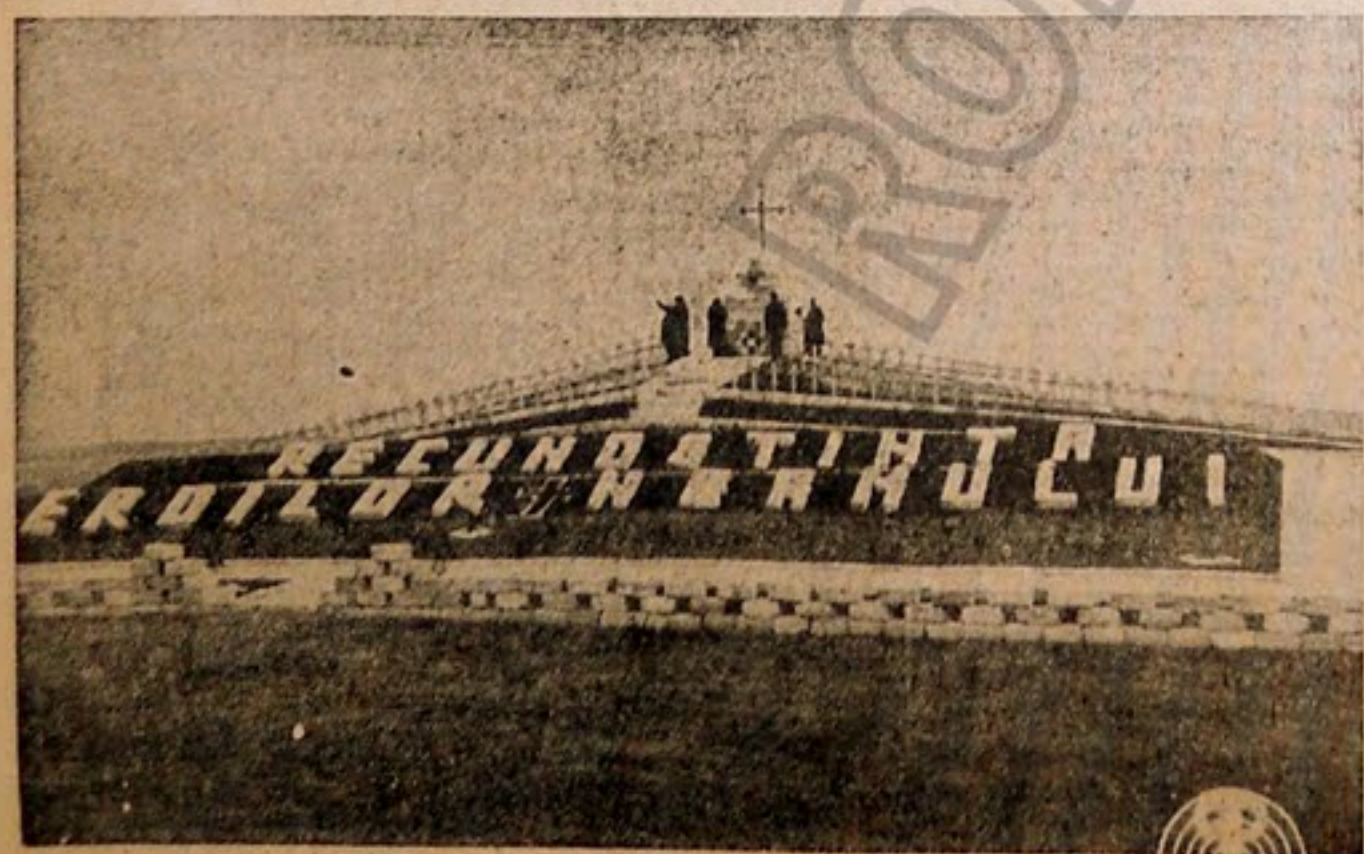
Toți aceștia — și cu atâtia alții — dovedesc, făcând de prisos oricari alte argumente, cât de vie, cât de pozitivă, este participarea visătorilor în marea abucium al timpului.

Nici Theodor Körner, nici Lord Byron, nici Charles Peguy, nici Mihail Săulescu și toți ceilalți înspirați și totodată, viteji, nu vor întârzia — acolo, în lumea umbrelor ferice, — să le lădă în întâmpinare, cu frățietate...

B. J.

Stalin și Europa

În sectorul de nord și de sud ale frontului de Est, forțele germane și aliale înaintează vertiginos

Cimitir și troița ridicată în amintirea eroilor căzuți pe frontul Odesei

de soldați ca pe niște turme fără o logică strategică și spațială fără margini pe care se mișcă acest război. Probabil, obiectul discuțiilor conferinței dela Moscova a fost — pe lângă ajutorul în arme din partea Statelor Unite — și transformarea frontului de răsărit într-o rezistență disperată, sacrificându-se o-rică și nelimitat. Rusia Sovietică însă, lăsată înafte fără ajutor, a constatat nu numai că falmoasa comisiune dela Moscova nu funcționează deloc în baza hotărârilor luate, dar că dezastrul se amplifică din ce în ce mai mult, spulberând cu des-căvărșire orice șansă. Stalin, primul care a înregistrat inexorabilul, rostindu-și discursul la radio, amenință Europa cu ghilarele comunismului, dar știe că această amenințare privește numai și numai marea finanță din Washington. Europa fiind în pragul unei noi ordine, fondată pe principii anticapitaliste și etalon muncă, este în realitate, în pragul unei teribile, dar pozitive revoluții.

Ca să amenințe Europa cu ghilarele comunismului, trebuie să crezi Europa adeptă exploatare și pe viitor ei în concubinaj, dacă nu tot una, cu demopluerațiile verosane cari conduc bietele popoare ale Imperiului Britanic și ale Statelor Unite. Revoluția Europei va avea loc, într-ado-

văr, ca un antidot pentru abcesul demopluerației, dar se va ridica tot atât de imperios și împotriva haosului bolșevic, creat de un comunism sectar și pe cont propriu, fără să țină seamă de om și de civilizație. Așa dar, noua ordine este menită să lichideze raclele economice ale apusului și, simultan, utopical barbar cu pretenții progresiste al răsăritului. Amenințarea lui Stalin, pentru acest lucru, nu poate înspăimânta decât sistemu-l rigid al marelui finanț din Washington, al cărui capitalism monopolist nu va suporta niciun fel de stărbire din imensul lui venituri, din viața lui fără sudoare, dar ferici-tă.

Se speră că Statele Unite, a căror capitală este, până în prezent, tot Washingtonul — va interpreta cum se cuvine amenințarea Europei cu ghilarele comunismului de către Stalin, cel mai proaspăt prieten al demopluerațiilor de peste Ocean.

Dacă în sectorul Leningradului frontul de Est rămâne într-o așteptare tactică, în schimb în celelalte secoare acțiunile sunt în tolu. Astfel, în sectorul extrem în care lupta forțele finlandeze se desfășoară o

(Continuare în pag. II-a)

DUH SI SLOVA

Biserica la românii Transnistrieni

Ne reamintim cu dragoste de locurile natale, pe care le-am părăsit acum 20 de ani. Măndru în urmă săte frumoză moldovenească cu casele alb vâruite ca soarele strălucitor și cu bisericile în care moldovenimea evlavioasă găsea un cuvânt de mângâiere, alinare de suferință și un sfat bun din partea parohului.

A trecut atâta vreme, încă vitregia ce se abătuse asupra capetelor fraților de peste Nistru a schimbat lucrurile în așa fel că nu-ți vine a crede cum de a fost cu puțință ca un popor cu vâiețită de imperiu, credincios până la bigotism, să ajungă în două decenii să distrugă ceea ce au clădit cu atâta osârdie generații peste generații.

Le-am revăzut și am fost înmărmuriți. Săi care era bine îngrijit, astăzi este părăsiti și năpădit de toate sălbăticiile, iar lăburile ajung până pe sub streșină.

Case dărmate și netăgrăvite, oameni supti de mizerie, copii slabi și dezorientați la orice întrebare. Cămine răvășite de pluz, cruci de pe monumente adunate pentru a servi la construcția grădurilor de cal, pe locul cimitirului și altor atenanse.

Dar mai presus de toate bisericile dărmate, cu turle și clopote date jos, iar clădirea transformată în club din care se difuza lupta contra credinței, anarhizarea poporului, într-un cuvânt — biserica era până mai ieri locul de unde pornea nelegiuirea, toată acțiunea care trebuia să transforme masele, înțereții în special, în propovăduitori ai noului religii — religia lui Antihrist.

Nu mai vorbim de bieții slujitori ai altarului, cari au căzut în fața nelegiuitorilor ca niște sfinți pentru credința lui Hristos.

Si pe unde nu ne-am dus, bieții moldoveni îngroziti de cele întâmplate, se roagă lui Dumnezeu că l-a învrednicit să poată să suporte și sorbirea acestui pahar amar, împiorând dela cel Atotputernic binecuvântarea cerului pentru dezrobitorii lor.

Na este localitate, nu este sat unde să nu le lipsească slujitorii altarului, mai ales cei slujitori de origine moldoveni, cari le înțelegau năsurile, cari le aduceau cuvânt de îmbărbătare și încurajare dela treptele altarului, în graul lor moldovenească.

Dar pe lângă acestea toate, încașurile sînte le sunt și acestea golițe de odoare ce împodobeau interiorul, lucruri care cred că cu timpul prin dania oamenilor de bine se vor completa.

Desigur că li se vor reda și locurile pe cari totți cei adormiti întru Domnul vegheau somnul de veci în preajma bisericuții lor frumoză.

Pentru un moment, este vorba însă de altceva, de acele două măsuri cari vor pune în balanța bisericile noastre anticele românești, toată greutatea din care va decurge încadrarea Românilor de peste Nistru în ritmul vieții românești.

Si acele două măsuri sunt: slujitorii cari se trimit pe acele me-

leaguri, precum și data la care se fac serviciile divine.

Pentru prima măsură nu ne îndoiim cătuși de puțin, căci suntem siguri că lăburile bisericuții au trimis numai oameni cari își înțeleg misiunea.

Pentru chestiunea a doua începem să ne îndoiim, deoarece ne vin vesti că în timp ce pe aceste meleaguri avem un calendar, pe când în Transnistria se fac serviciile după calendarul vechi.

Să fie oare adevărat? Oare să mai cîdem în gresală și cu Transnistria cum am ajuns odată cu Basarabia, când calendarul ajunsese un fel de mijloc pentru recuperarea de voturi? Sau poate cei însărcinați a alina duhovnicește suferințele românilor obidiți, au scăpat din vedere chestiunea celor două calendare, că pe întreg pământul românesc nu există decât unul?

Gândiți-vă că populația de peste Nistru, este acum ca un aluat și din ea poți face ce vrei, deci este

momentul cel mai nimerit a se începe cu o măsură, care să nu mai sufere schimbări mai târziu.

Atât ne-ar mai trebui ca să avem această gresală înfăptuită, pentru că munca celor ce nu încetează de două decenii pentru cauza românească din Transnistria, să fie înfructuoasă.

Sperăm că forurile competiției au avut în vedere lucrul acesta, iar dacă la mijloc este numai o scăpare din vedere, grupul nostru se află la datorie.

Paul Șt. Iliin

Consilier Național al Românilor Transnistrieni

TEMPO EDIȚIE ROMÂNEASCĂ

Nr. 4

Zilele acestea a apărut numărul 4 al excepționalei reviste italiene „Tempo” publicată în limba română. Notăm din cuprinsul cuprins:

„Parfumuri italiene”; „Oamenii din Carara”; „Pe câmpul de bătălie” de F. Monterosso; „Maeștrii sticlei” de M. Bont; „Nervii vaporelor” de N. Balistrelli; „Galeria venerelor” de R. C. (acest articol scris cu subtilitate obținută unui critic pătrunzător, în afară de ilustrațiile în alb și negru este însoțit de o mare și perfectă reproducere a „nașterii primăverii” de Botticelli, care poate fi cu succes încadrată, precum și de alte reproduceri în culori); „Aveți un aparat fotografic?” de C. C. (un reportaj senzational din lumea truajelor); „Medicul îndrăgostit” navelă de E. Della Giovanna;

„Convorbiri cu Bontempelli”; „Triumful onoarei” de Bruno Barilli; „O școală mereu în recreație” de Gianni Vignani (autorul ne plimbă prin unica școală în care elevii fac ce vor și dau mai bune rezultate decât la școlile unde sunt constrânși la lucru); „Pălimbare cu statuile” de Bruno Siriani (materialul fotografic este de un inedit absolut); „Eu, fotograful stelelor” de A. Castolazzi; „Cinica celor sănătoși” de C. Bon. (acest original și unic instituit este prezentat astăzi publicului mondial, pentru prima oară de săvântul reporter al revistei „Tempo”).

Toate reportajele sunt însoțite de ansambluri fotografice, opera celor mai pricepuți și mai cu mult bun gust reporteri italieni.

„Convorbiri cu Bontempelli”; „Triumful onoarei” de Bruno Barilli; „O școală mereu în recreație” de Gianni Vignani (autorul ne plimbă prin unica școală în care elevii fac ce vor și dau mai bune rezultate decât la școlile unde sunt constrânși la lucru); „Pălimbare cu statuile” de Bruno Siriani (materialul fotografic este de un inedit absolut); „Eu, fotograful stelelor” de A. Castolazzi; „Cinica celor sănătoși” de C. Bon. (acest original și unic instituit este prezentat astăzi publicului mondial, pentru prima oară de săvântul reporter al revistei „Tempo”).

Toate reportajele sunt însoțite de ansambluri fotografice, opera celor mai pricepuți și mai cu mult bun gust reporteri italieni.

Cronica dramatică Teatrul Național : DOAMNA BOVARY

Atâtă viață palpită în celebrul roman al lui Gustave Flaubert, alături de vibranta și aplea acestor opere care a făcut senzație, stăruind și cunoscutul proces — încă nu putea să nu înțeleasă, într-o zi, pe cineva, pentru a se transpune în teatru. E ceea ce a făcut Gaston Baty, reușind să ducă piesa la o impresiune cîfră a spectacolelor. Tentă de imensul succes parizian, d. Dan Petrosinca a tradus lucrarea frumos, iar d. Soare Z. Soare visa să o permanentizeze și pe așful nostru.

Dar cu toată minuoșă punere la punct a spectacolului și cu toată respectarea celor mai înșignificanțe cîrfe ale regiei, — piesa n'a prea înălțat sufletul sîlti. Căuza se deosebește anume de goli, pe care o prelucrare teatrală nu le poate umple așa cum are posibilitatea romanească, care nu mai cu o frază — meșteșugul îmbinat — e gata să sugereze imagini deosebite și să creeze atmosferă.

Leclura romanului lui Gustave Flaubert e coplesitoare prin omeneșcu cel cuprindere. Imaginativ, urmăriștii eroii, te revolți și te îndoișezi cu el, participi efectiv la sbuciumul lor.

Teatralizarea lui Baty — ca orice prelucrare după un roman sau povestire — e întâmpinată de inconveniențele acelor goli, invizibile la parcurgerea unei lecturi a operei din care deosebde prelucrare. O înțelegă gamă sufletească străbate d-na Agapina Macry în rolul Emmei Bovary. În jocul d-șor reanșanșem pe eterna eroină a lui Flaubert, oscilând între lumea vîșelor și lumea pozică a realității. Farmacistul Homais a fost autentic reînnoare în d. G. Calboreanu. Un sadic Rodolphe d. N. Băldăceanu, un sentiment Leon d. Mihail Popescu și un excelent Lheureux d. Toma Dimitriu. Deosemena demn le menționăm și d. nele Cleo Pan-Cernăteanu, Nelly Doricea, d. ni: I. Ulmeni, N. Săvulescu și A. Clonaru. Adeverată muzică d-lui I. Dumitrescu, ca și decorurile d-lui Traian Cornescu, — așa cum le știm din descripția lui Gustave Flaubert.

Octav Sargeșiu

FRONTUL EUROPEAN

Importante considerațiuni asupra ultimului discurs al lui Hitler

BERLIN, 11. — Discursul lui Hitler a stîrnit în cercurile politice berlineze un ecou cu atât mai puternic, cu cât se disernea expresia pregnantă și absolută a realității într-un proces — încă nu putea să nu înțeleasă, într-o zi, pe cineva, pentru a se transpune în teatru. E ceea ce a făcut Gaston Baty, reușind să ducă piesa la o impresiune cîfră a spectacolelor. Tentă de imensul succes parizian, d. Dan Petrosinca a tradus lucrarea frumos, iar d. Soare Z. Soare visa să o permanentizeze și pe așful nostru.

Prin complex de fapte și probleme se corelează cu marea luptă din răzărît psi cu situația strategică din vest, schițarea pregătirilor sistematice sovietice de război, pe care a făcut-o Adolf Hitler și care produce senzație prin menționarea pentru întâia oară a jocului secret de duplicitate anglo-sovietic, învederează limpede că lumina zilei, după vederile germane, caracterul actualului război prin faptul că se poate în evidență acțiunea metodică a Angliei, a Rusiei Sovietice și a Statelor Unite. De clarificați lui Hitler în legătură cu situația din răzărît, așa cum se evindă această situație astăzi, după 4 luni și jumătate de campanie, furnizează o dovadă îndubitată a faptului că decizia din răzărît, după cum a anunțat însuși Adolf Hitler la începutul lui Octombrie, s'a produs. Obiectivul propus de conducerea germană a războiului, în primul rând de a nimici puterea înamică, și în al doilea rând de a ocupa centrul inamic de înarmare și alimentare, a fost atins în esențialitatea lui. De aci înainte este vorba numai de a duce până la capăt acest proces, așa cum s'a fixat planul german.

După cum se relevă în discursul lui Hitler, a doua problemă nu de o mai mică importanță ca prima, este siguranța în vest, indicată în discursul ale lui Adolf Hitler, în celea prieste uriașă organizare a siguranței din vest, creiată din punct de vedere militar, sunt după părere germane, cu atât mai remarcabile, cu cât acestea succed imediat după producerea apelului disernat al lui Stalin, în care cere să se formeze un al doilea front, învederează că constituirea celui de al doilea front este o absolută imposibilitate din punct de vedere militar.

Menționarea în acest discurs de Todt, ereștorul fortificațiilor din vest și care a realizat până la ultimul punct potențialul de război al armatei germane, învederează după părere observatorilor berlinezi, în mod concludent, caracterul siguranței din vest. Faptul că Germania este asigurată în vest împotriva oricărei surprize, este subliniat în mod deosebit în discursul Führerului, prin următoarele: rezultatele care au fost obținute de armata germană în răzărît și situația din vest, sunt asigurate prin: a) frontul armatei germane care înalțează continuu; b) frontul încheiat și compact al patrii germane; c) frontul comun și unitar al Europei, întărît din ce în ce mai mult.

Soliditatea europeană formează prin relevarea ei deosebită de către Adolf Hitler, al doilea punct important al discursului. Führerul Germaniei a seos puternic în vîșag chiar cu preleul discursului său din Octombrie, ideta unității europene, așa cum s'a realizat în cursul acestui război. De astădată — după cum se menționează la Berlin — este

vorba de un front compact european, pe care Hitler l-a subliniat cu justificață mândrie și satisfacție în punctul enunțiant al considerațiilor sale. Participarea celei mai mari părți a națiunilor europene la lupta de eliberare pornită împotriva bolșevismului, între cari și participarea a 2 foști adversari de război, merită după opinia Berlinului, o atenție tot așa de puternică la fel cu activitatea unei comunități de 350 mil. oameni ai Europei, în slujba aceluiaș tel. Nu poate fi nici o îndolăie că acest front va duce în orice condiții la victorie, față de contraponderea celor 125 mil. a Statelor Unite. Se înregistrează cu interes expozeul lui Hitler referitor la situația regiunilor ocupate, în care spune că Germania se străduiește de a îndrepta nu numai toate asperitățile și creușăile care au apăsă până acum populația regiunilor ocupate și de a le oferi norociale și omenești condiții de viață, dar pe de altă parte Germania este hotărîtă să stăpînească orice nucleu de răsvărire înșecat și alimentat de înamic, neîngăduind să fie amenințată cu nimic victoria Europei. Poziția Europei față de America rosovelistă este de natură pur defensivă, însă trebuie să se știe că Europa nu se sperie de nici o consecință, intervenind așa cum se cuvine, și combătînd înținușia metodică a lui Roosevelt. Afirmările lui Hitler în legătură cu problema intervenției americane sunt privite de Berlin ca a treia grupă de probleme.

Führerul a vorbit în calitate de comandant suprem al armatei, ca bărbat de stat și de național socialist. Întrearea lume a fost înșutată asupra adevăratei proporții ale uriașei capacități germane. (Uta).

CUM SE EFECTUEAZĂ APROVIZIONAREA GERMANĂ PE FRONT

Rolul covârșitor al comandamentului suprem de încartiruire germană

BERLIN, 11. — Cu toate că se spune de multe ori că secretul succeselor militare germane se bazează în mai mare parte pe organizarea de aprovizionare exemplară și capabilă de a face față celor mai mari greutăți, se trece dese ori, cu vederea faptul că și aprovizionarea, ca o problemă militară de mare importanță, este dirijată de un ofițer superior. Acesta conducător de trupe este comandantul încartiruirii armatei, care contribuie din umbra anonimului la cucerirea victoriei. Numai faptul că o serie de generali germani, dintre cei mai renumiți, printre cari și Ludendorff, au acționat ca comandanți ai aprovizionării în armata germană, dovedește marea importanță care trebuie acordată acestei funcțiuni.

Un corespondent de război german ridică voalul misterelor, ce părea că acoperă activitatea comandamentului încartiruirii și prin aceasta funcționarea aprovizionării germane.

În condiții neînchipuit de primitive, comandantul încartiruirii din răzărît, trebuie să ajungă în cel mai scurt timp la realizări, cari în ce privește cîștele, egaleză aprovizionarea mai multor orașe mari, dar nu au termen de comparație când e vorba de felul cum se îndeplinește această aprovizionare, datorită drumurilor distrușe și nenunțatelor greutăți de orice fel pe care le întâmpină. La fiecare măsură lăcăt, urmînd a fi luată de Marele Stat Major, trebuie să fie consultat comandantul încartiruirii, pentru cel mai frumos plan de operațiune, devine inutil, dacă nu se poate sprijini pe funcționarea aprovizionării. Și de multe ori este determinată părerea comandantului încartiruirii asupra problemei, unde trebuie stabilit centrul de gravitate al luptelor.

Pentru că în special la aprovizionarea cu unități joacă un rol important problema centrului de gravitate al operațiunilor, de oarece munșile trebuie repartizate în cea mai mare cantitate și în cel mai scurt timp, locații acolo unde urmează a începe acțiunea hotărîtoare. Acest lucru se poate spune și când e vorba de carburanți. Pe o lungime de circa 85 km. sunt așezate unele lăngă altele bulaie de benzină, cari vor fi repartizate cam în două săptămîni, pe distanțe imense, unităților germane de tancuri și diviziilor motorizate. A aprovizionarea cu alimente necesită de osemeni mari eforturi, cu toate că la aceasta, momentul centrului de gravitate nu este decisiv și aprovizionarea poate fi continuată ceva mai regulat. În armata de pe front germană există 250 mijloace de aprovizionare diferite, se folosește cu schimburi. Consumul de pâine pe timp de o săptămîna, egaleză pe același al Berlinului.

În același timp nesfîrșite transporturi se îndreaptă în direcția patriei. Trenurile, care au adus pe front carburanți, munșile, arme de schimb și alimente se înșore spre ră, aducînd rămășițe prețioase, ca piei de cornute, blăni de oi, piei de vîș și de cal, care urmează a fi prelucrate în uzine germane. Fiecare tren care se înșore de pe front aduce în medie 5—6 vagoane de marfă și poștă, care formează legătura dintre front și patrie. O mare parte dintr-un front și patrie. O mare parte dintr-un front și patrie. O mare parte dintr-un front și patrie.

Prin măsuri luate în acest scop, s'a ajuns la utilizarea pe o scară atât de întinsă a materialului capturat în districtul frontului, încît într-un singur sector de aprovizionare s'a putut economisi 28 de trenuri de marfă, fiecare cu 30 de vagoane, agund în mod evident aprovizionarea. Transportarea rațiilor, care trebuie făcută de multe ori pe distanțe de 500 km. și aprovizionarea similară sunt de așemenea probleme de importanță capitală. Numai pentru aprovizionarea cu apă în finituri în care au fost distruse instalațiile de apă au fost transportați în 27 zile nu mai puțin de 240.000 litri apă.

Toate aceste probleme, și încă multe altele, trebuie să fie rezolvate de comandantul încartiruirii armatei germane. Organizația unită, a aprovizionării este pîrtăie la fiecare victorie, în special în spațiile întinse ale răsvăritului. (Uta).

BASARABIA ȘI-A SPUS CUVÂNTUL

(Urmare din pagina 1-a)

riștîilor moscoviți le-ar fi trebuit poate sute de ani ca să le distrugă cu adevărat.

Din cauza acestuia, în anumite privințe stăpînirea bolșevică a avut pentru unii Basarabeni urmările unei lecții. Unei lecții dureroase, e adevărat. Mă refer la aceia cari — în anii dinaintea căderii în captivitate — așifisau o inexplicabilă izolare față de idealurile românești ale Basarabiei. Nu erau mulți, dar prezența lor în mijlocul unei populații atât de puternic legată sufletește de patria mamă, strica armonia conștinșei basarabene.

Astăzi nu se mai găsesc printre basarabeni asemenea izolați. Terorrea bolșevică le-a arătat în sfîrșit drumul cel bun pe care trebuie să meargă. Basarabia este complet solidară cu Patria Mamă. Participarea

la plebiscit a poporului ei dovedește cu prisosință acest lucru.

Reincadrarea basarabenilor în viața publică a țării s'a făcut pe nesimțite. Cu atât mai mult, cu cât ei au găsit la eliberare o Românie nouă, o Românie înviorată moralicește și consolidată economic.

Prin plebiscitul dela 9 Noembrie Basarabia și-a exprimat cu hotărîre voința ei de a participa activ la marea revoluție națională pe care o înfăptuiește d. Mareșal Ion Antonescu, desrobitorul ei.

Și prin aceasta, marea acțiune românească care a dus la eliberarea provinciei dintre Prut și Nistru se poate considera încheiată.

Căci Basarabia a fost și sufletește eliberată.

Stalin și Europa

(Urmare din pagina 1-a)

bătălie dintre cele mai importante, avîndu-se în vedere scopul urmărit. Este vorba de aruncarea bolșevicilor căt mai mult spre Sud-Est pentru a se pune în siguranță completă porțiunea de cale ferată depășită de forțele finlandeze, singura care leagă Murmanskul cu interiorul Rusiei Sovietice. Tot în acest sector, spre Caralia, forțele finlandeze împreună cu cele germane au distrus peste șapte sute de cazemate din sistemul de fortificații menit să evite invăzirea Leningradului și chiar a Moscovei din spate lacurile Finlandei. Cu această ocazie, s'a făcut prizonier de detașament întreg dintr-o divizie care lupta acolo.

În centrul frontului de Est, la Moscova, acțiunile terestre sunt în curs de dezvoltare, în timp ce aviația germană continuă să bombardeze în formațiuni masive, stabilitățile militare și încreștirile de organizare a forțelor în vederea uel îndelungate rezistențe a bolșevicilor pe strălăle fostei lor capitale.

Din căto se anunță însă, marile acțiuni ale frontului de Est s'au deplasat în sectorul Crimeii, unde forțele germane și corpul expediționar român de sub comanda d-lui general Petre Dumitrescu înalțează vertiginos spre Sebastopol și spre Kerel. Aceste forțe s'au apropiat atât de mult de Sebastopol, încît artileria de calibru mare îl bombardează cu usurință. Sebastopolul își așteară să fie luat, cu toate că pe chiturile lui se mai îngrămădește zeci de mii de bolșevici și un imens material, cari asteaptă să în drumul Caucazului. Kerelul este deosebenen amenințat și de pe acum făcîu impresia de a vitalia germană pentru orice rezistență ori nășibilități de imbarcoare a bolșevicilor.

În curînd, Caucazul va intra total în arena războiului, deoarece până în prezent numai aviația este acelu care a început să-i jense, mai ales în amenajamentele ailor cătorva porturi ale Mării Negre.

INNOPTARE

Si-aprînde seara geana, cu focul unei stele
Si vîntul, peste straturi, în flori cîdeșteazează.
Cad cute d'entunerie, mai grele, tot mai grele
Pe-o ramură uscată, un fluture vîșează.

În margine de drumuri, își scutură florii
— în frunze tremurate — un șir de ploi pustii.
Din vale urcă glasul, stropit de roata morii
Din stele, curg în frunze, stropi reci de argint viu.

Curg drumurile'n noapte, cu urlet de stalii
Și la răscruce se'nchină tînîndu-se de mâini.
Pustiul se desprinde din tăinele pustii,
Când luna lasă nord, o lătră-un cărd de căi.

Pădurile pe dealuri s'au îngropat în noapte
Si satele's culcate în margine de drum;
Cuvîntul se îmbracă în cătifea de soapte
Si apele'si aruncă tot sufletul, în fum.

Al. Negură

VIAȚA BASARABIEI

Plecarea unor tineri basarabeni în Germania

Un comunicat apărut recent arată că guvernul a dispus trimiterea unui mare număr de tineri în Germania pentru deservirea lor profesională.

Printre cei aproape 10.000 tineri, cari vor pleca să se perfecționeze în uzinele și întreprinderile din Germania, guvernul a hotărât să plece și tineri români din Basarabia.

D. Antonade, Inspectorul Muncii din Basarabia, a comunicat localitatii în drept că până acum s'au înscris aproape 100 de tineri moldoveni.

Marea dorință a acestor tineri de a învăța limba germană și meșteșugurile într-o țară care a atins apogeul tehnicii, se poate constata din faptul că printre aspiranți, sunt foarte mulți cu câte 3-6 clase secundare.

Adunarea generală a societății pensionarilor publici din Chișinău

La sediul său din str. Regina Maria, 49, asociația pensionarilor publici din localitate și-a ținut Duminică 9 Noiembrie adunarea generală a membrilor ei.

La ordinele de zi a fost alegerea consiliului de administrație, a cenzorilor și supleanților, fixarea contribuțiilor lunare, aprobarea bugetului și înființarea de secțiuni în diferite centre din Basarabia.

Înainte de deschidere, d. Const. Mihăilescu, președintele adunării, a ținut o cuvântare preamărind opera domniei a M. S. Regelui Mihail I și evidențind atașamentul total al pensionarilor publici față de opera reîntregitoare a Maresalului Desobitor.

Procedându-se la vot, a fost ales consiliul de administrație în componența următoare: Const. Mihăilescu-președinte; Pr. Ie. Stavrofor Teodor Pellovici și D. Idriceanu Andrei, vice-președinți; But-

nii Andrei, Cazacu Gh., Munteanu Gh., Buravitchi Gh., Gancan Nicolae și Gădici Grigore, membri.

Cenzorii au fost aleși d-nii: Cpt. Constantinescu Constantin, Marinescu Victor și Artănov Pantelimon.

Apoi s'a fixat contribuția lunară și s'a aprobat bugetul în sumă de 250.000 lei până la 31 Decembrie 1941.

S'a hotărât deasemenea înființarea unei cooperative de consum și aprovizionare a membrilor.

După expirarea ordinului de zi, președintele asociației, a propus alegerea ca membri de onoare care a fost făcută în persoana d-nel dr. Elena Alstar-Romanescu, fostă deputat în „Statul Țării” și director la Școala Eparhială de Fete și în persoana d-lui General Aurel Marinescu, fost vice-primar al Chișinăului până în ziua războiului Basarabiei de către hoardele bolșevice.

NUMIRI ȘI TRANSFERĂRI DE PREOȚI ÎN EPISCOPIA ISMAILULUI

Secția administrativă bisericească a Episcopiei Cetății-Albe și Ismailului în sedința sa din 4 Noiembrie a. c. ținută sub președinția P. S. Episcopului Policarp a făcut următoarele transferări și numiri de preoți în eparchie:

Transferări: Pr. O. Obloșea la biserică catedrală Cahul; pr. Gh. Jereghi la Râșcăieți jud. Cahul; pr. S. Lecca la parohia Vădeni jud. Cetatea Albă; pr. Nicandru Hoșor la parohia Dermendere-Ismail; pr. M. Ispas la parohia Gotești-Cahul; pr. S. Greciceoi la parohia Cîmlești-Ismail; pr. S. Dumbăra la parohia Cășila-Dunăre jud. Ismail; pr. T. Sargarodchi la parohia Băneasa-

Ismail; pr. D. Popescu la parohia Căruș-Cahul; pr. Drăgan la parohia Leova jud. Cahul.

Numiri: Pr. Enache Mirea la Cabala jud. Cahul; diacon S. Savastie preot la parohia Tula Cetatea Albă; diaconu Gh. Lăncu preot la Volintiri Cetatea Albă; pr. Ștefan Ionescu la parohia Siboczia-Mare-Ismail; Ion Romanet la parohia Zolotar jud. Chilia; diaconu V. la parohia Enăchești-Cahul; pr. Răpa Vasile la parohia Români-Cahul; pr. V. Casanu la parohia Cîmlești-Ismail; pr. C. Codreanu la parohia Colibași-Cahul; Cărmăruș V. la parohia Vulcănești-Cahul; Pascal D. la parohia Roșu-Cahul.

Intâmplări din Chișinău

ARESTAREA UNOR FEMEI SUSPECTE

Femele Maria Gherman din com. Mărculești, jud. Soroca a fost arestată de către comisarul pârli Chișinău, fiind suspectată de mai multe crime. Asupra ei nu s'a găsit nici un act în urma cercetărilor, s'a stabilit că numita este fugită din Transnistria, unde plecase cu puțin înainte de izbucnirea războiului împotriva bolșevicilor.

DESCOPERIREA UNUI FURT

Tânărul Maclov V., student din Ismail, a predat poliției pe individul Simeon Teodose, surprins în localitate de vot purtându-l hainele furate acum un an împreună cu furatele obiecte casnice ale reclamantului.

A INCERCAT SĂ MITUIASCĂ UN GARDIAN

Individul Ștefan Mahmutanu, din mahalala Melentiu din Chișinău str. 90, Nr. 45, a fost surprins de gardian public Dumitru Marin din postul str. Alexandru cel Bun colt cu str. Tighinel, încercând să vândă un covor de preț, al cărui proveniență n'a putut s'o justifice.

În timp ce era condus la secție, numitul a încercat să mituiască pe gardian.

CARNE DIN TAIERI CLANDESTINE

Organele de control de primărie au dresat un proces verbal de contravenție numitului Okulovici Teo-

dor, pentru că vroia să vândă o cantitate de 15 kgr. de sunec afumată provenită din tăieri clandestine.

PROCES VERBAL DE SPECULA

Săteanului Grigore Știrbu din com. Ialoveni jud. Lăpușna, i s'a dresat proces verbal de specula pentru că a încercat să vândă o cantitate de ouă cu 6 lei bucata.

A V I Z

Dirjecția școlii normale de învățătoare din Chișinău anunță: Examenul de admitere pentru clasele I-a și V-a se va ține la 20 Noiembrie a. c. în localul școlii primare de fete Nr. 6, din str. Ștefan cel Mare Nr. 102.

Candidatul înscris pentru examenul de admitere în cl. I-a și V-a, care n'au depus actele la înscriere vor prezenta la cancelaria școlii de pe strada Regiei Ferdinand Nr. 76, următoarele acte: extractul de naștere, buletinul de vaccinare, certificatul de naționalitate, certificatul de absolvire școlii primare pentru cl. I-a și de absolvire a patru clase secundare pentru cl. V-a.

Taxa de înscriere la examenul de admitere este de 200 lei pentru cl. I-a și de 3000 lei pentru cl. V-a.

Tot în ziua de 20 Noiembrie a. c. se vor ține și oștențele pentru toate clasele, în toate obiectele.

Deasemenea în ziua de 20 Noiembrie se vor mai ține și examenele de diferență pentru elevii proveniți din licee sau gimnazii teoretice, care vor trebui să îndeplinească următoarele condiții:

a) să fie de origine etnică română
b) să aibă în clasă care a terminat-o situația multumitoare;
c) să nu fi rămas repetent decât o singură dată.

DIRECȚIUNEA

INVIOAREA VIETII

Evenimentele, așa cum s'au desfășurat, cu rapiditatea și forța lor de prefacere, au răscălit sufletul basarabean până în străfundurile cele mai intime, risipind o undă de covârșitoare bucurie și deschiind noul perspectivă de viață.

Sublima recunoștință plutește încă pe obrazul schingiat de atrocitățile comuniste al poporului basarabean, ca o superbă metamorfoză de deflăntivă și totală încredere în lupta de întregire a Statului românesc. Se pot vedea pe străzile Chișinăului mame cu feciorii luși de hoardele răzii privind orice soldat român cu o creșcăndă dragoste și călând să descifreze în înfățișarea lui anumite asemănări tainice cu cei plecați fără putința de întoarcere. Se pot vedea fete cu transpirații vârsate pe fruntea crâmburilor, care își caută prezența imaterială a părinților deportați în cenzura ruinelor mărețe, care la întrebarea nevinovată a culva își răsădă durerea în hohote de plâns. Se pot vedea prin case soții cu copiii, așteptându-și bărbajii mânăși de barbarii rășăriteni spre cine știe ce lucrări de fortificație disperată.

E o mare suferință ascunsă pe platurile pângărite de anul îngenucherii ale Basarabiei.

Viața de acolo, cu permanența ruinelor în ochi, cu inima frântă în

doză de cruzimă destinului, cu nepotolita sete de împereșare a zărilor, are nevoie grabnică de înviare, de prefacere, de curmare a inadvertențelor istorice.

Poporul acesta basarabean a călărit tradiția n'a fost în stare s'o sfârșie enul și teroarea sovietică, astăzi cuvântul de îmbărbătare al intelectualilor și al tuturor celor trimși în Basarabia de către guvern, pentru a-l ridica din trăsăturile trecute.

În provincia răsăriteană nu mai există gânduri subversive sau indolente, toți cei care ar încerca să afirmă, că acolo mai persistă neîncrederea sau că influența comunistă ar fi lăsat urme prea adânci, sunt oameni care încă n'au înțeles tragedia basarabească, nici în refugiu când întreaga țară a primit cu lacrimi de compasiune pe refugiații basarabeni, nici acum când peste oasele imbrăcate în aurul industriei de altă dată, cântă cucuvelele și zboară lilieci.

Cel ce pleacă în Basarabia pentru a face cu adevărat apostolat, cu care să aibă a se mândri întreaga viață, acela trebuie să sesizeze punțile de atașament și recunoștință, pe care le întinde psihologia basarabească.

Actuala activitate din Basarabia necesită idealism pentru a putea câștiga predispozițiile creatoare ale sincerității basarabene și a le stă-

SITUAȚIA AGRICOLĂ ÎN JUD. LĂPUȘNA

Difficultățile aduse de timp și cele ale situației de față, au fost învinse printre o încercare rodnică de puteri și situația jud. Lăpușna din punct de vedere agricol se prezintă în momentul de față sub un aspect absolut multumitor.

Pe ogoarele din județ s'a terminat recoltarea porumbului și a cartofilor.

Păioasele, floarea soarelui, fasolele, soia și altele au fost recoltate și ele în întregime și depozitate în hambare, după trecer, fără cele mai neînsemnate pierderi, așa fel că toată recolta va putea fi pusă pe piață spre a satisface nevoile de consum.

În general, recolta din anul acesta, arată indicii mai scăzuți față de cele ale anilor buni din trecut, deși condițiile naturale au corespuns unor rezultate incomparabil mai bune. Grâul a dat oca. 800 kgr. de ha, în medie, atunci când pentru un an ca acesta, se putea aștepta la oca. 1.600 kgr. de ha; porumbul a dat oca. 800 kgr. de ha, în loc de oca. 3.000 kgr. cât ar fi putut să dea, fasolele 400 kgr. în loc de 1.200 kgr., cartofii 3.000 kgr. în loc de 5.000 kgr.

Lucrurile se explică prin lipsă de îngrijire în culturile de pământ ce au caracterizat anul de ocupație. O parte foarte însemnată din teren cultivabil ce aparține proprietarilor mai mari la cari se bucura de cea mai bună îngrijire, a fost dată în lucrul „bedneolilor”, adică golănimii sateilor, care cu tot concursul pe care erau obligați să le dea „oulacii” nu au reușit să facă față sarcinii ce li s'a impus, dovăduindu-se odată mai mult a fi o categorie de oameni cu totul neproductivi.

De altă parte și ceilalți țărani agricultori s'au dezinteresat de semănături.

Plantele prășitoare au putut să fie salvate numai grație măsurilor energice luate de prefectură, de acord cu Camera agricolă din județ, imediat după instalare. Semănăturile de porumb, floarea soarelui, cartofii, etc. neprășite de loc până atunci, au suferit o prăvă care le-a făcut să se îndrepte și să dea o recoltă frumoasă.

CAMPANIA AGRICOLĂ TINDE SĂ ASIGURE RECOLTA ANULUI VIITOR

Pentru asigurarea recoltei în anul viitor, se duce o campanie sustinută de sănătoase măsuri luate de prefectură în unire cu Camera agricolă.

Planul de lucru pe câmp a fost întocmit, ținându-se seama de posibilități și nevoi, pentru ca din acordul celor două elemente să rezulte maximum ce se poate da în împrejurările actuale.

Acest plan prevede însemnătarea în toamna actuală a peste 60.000 ha, grâu de toamnă, 15.000 ha, secară și 18.000 ha, orz.

Temporal a fost extrem de defavorabil pentru aplicarea planului campaniei de toamnă.

Mal întâiu, lipsa complexă de umezeală a fost un obstacol serios pentru a face arăturile de toamnă, iar acum ploile dese și abundente îngreunază lucrul.

Și totuși, în ciuda acestor dificultăți, planul a fost în cea mai

bună parte realizat constatându-se cu acest prilej o perfectă armonie între factorii autorizați și o îmbucurătoare constanță a responsabilităților care grevează asupra fiecăruia.

VAST PROGRAM DE PUNERE ÎN VALOARE A TERENURILOR NEPRODUCTIVE

Potrivit ultimelor date asupra situației terenurilor, județul Lăpușna se prezintă astfel: terenul arabil 248.400 ha.; păduri 73.200 ha.; pășuni 38.900 ha.; vii 27.600 ha.; fânețe 5.600 ha. și livezi 5.600 ha.

La cele arătate, mai trebuie adăugat însă și 55.600 ha. teren neproductiv ceea ce înseamnă o suprafață de importanță considerabilă.

Este adevărat că cea mai bună parte din acest teren reprezintă suprafețe acoperite de drumuri, localități, văi, scurgeri de ape, etc.

O altă parte însă poate fi asanată și dată productivității, sporindu-se terenul cultivabil cu o suprafață transportabilă, care se ridică cu până la 50 la sută din suprafața terenului neproductiv.

Un program de importante lucrări pentru amenajarea acestor terenuri este în curs de lucru.

Fostul perceptor Leonid Arbuz din Chișinău arestat și dat în judecată

Cabinetul de instrucție de pe lângă parchetul județului Lăpușna a terminat instrucția cazului fostului perceptor Leonid Arbuz invinuit de contravenție la legea metalelor prețioase.

Numitul având autorizația de a intra în gheto pentru ridicarea cârtilor de propagandă bolșevică a uzat de acest prilej spre a face comerț cu metale prețioase.

Percheziționat la ieșire de poliția militară a gheto-ului, s'a găsit asupra lui o bucată de aur brut în greutate de oca 280 gr. în valoare de 92.000 lei.

În stare de arest numitul a fost înaintat parchetului.

D. Jude instructor Căleea cercetând cazul, Leonid a mărturisit că aurul a fost cumpărat în gheto și că scopul pentru care l-a cumpărat a fost spre a-l revinde.

Pe baza acestei mărturisiri încheindu-se dosarul cazului, parchetul a făcut rechizițiul de dare în judecată a numitului.

Leonid Arbuz a făcut apel cerând îrmarea mandatului de arestare.

Apelul judecându-se Camera de punere sub acuzare l-a confirmat.

REZOLVAREA PROBLEMEI PÂINII LA CHIȘINĂU

Pentru aprovizionarea cu pâine a orașului nostru primăria a făcut intervenții la Guvernământul Basarabiei cerând să se blocheze la Chișinău tot grâul din recolta județului Lăpușna și a unei părți din jud. Orhei.

Luând în considerare motivele expuse de d. col. Dobjanschi, d. general Voiculescu guvernatorul Basarabiei a aprobat cele cerute fixând ca numai grâul ce va rămâne după satisfacerea consumului intern se va putea vinde în localitățile din afara județelor menționate.

Totodată pentru ca măsura hotărâtă să aibă un caracter de reală soluționare a problemei pâinii, guvernământul a admis intervenția primăriei de a l se pune la dispoziție moara sistematică din b-dul Ferdinand I colț cu str. Cuza Vodă, fosta proprietate Korembil.

Moara o de vreo 4 ani în inactivitate și este avariata de pe urma cutremurului. Totuși este singura moară sistematică din Chișinău ce nu a suferit de pe urma urgiei bolșevice și care după serioase reparațiuni poate să fie pusă în funcțiune.

Primăria a început lucrările de reparație. Aproape 100 de lucrători muncesc pe șantier, primăria fiind decisa să termine lucrările în cel mai scurt timp.

D. col. Dobjanschi și-a exprimat speranța că dacă se va putea continua în ritmul de azi, dacă nimic neprevăzut nu va interveni să stănjenească desăsurarea actuală a lucrărilor către 1 Decembrie a. c. primăria va putea îndestula brutăriele din municipiu cu făină suficientă și de mai bună calitate.

INSĂMÂNȚĂRILE ÎN BASARABIA

După informațiile noastre, însămânțările în Basarabia merg destul de bine. Dintr-o suprafață

Rezultatul pentru primele zile ale piebiscitului la Chișinău și în jud. Lăpușna

La Prefectura județului Lăpușna s'au centralizat voturile pe primele două zile la piebiscitul țării.

In cursul zilelor de Duminică și Luni, în tot cuprinsul

județului Lăpușna au votat 51.476 cetățeni.

Nu există nici un singur vot împotriva operii Maresalului. Rezultatul total, pe întreaga provincie, îl vom publica în numărul nostru de mâine.

PRELUNGIREA TERMENULUI PENTRU INMATICULAREA FIRMELOR DIN TERITORIILE EVACUATE

Decretul-lege pentru completarea legii pentru reamenajarea situației fiscale a contribuabililor care au avut activitate ori exploatare în teritoriile evacuate a prevăzut că vor beneficia de reducerea la jumătate a impozitului comercial sau industrial, inclusiv complementarul și supra-cota cu venit pe exerc. 1941-1942, întreprinderile comerciale și industriale care au avut sediul și totalitatea exploatarelor lor productive în teritoriile evacuate și care își vor înmatricula firmele în teritoriul liber până la 1 Octombrie 1941 precum și refugiații care vor înmatricula firmele în teritoriul liber pe termenul de la 1 Octombrie 1941 până la 31 Martie 1942.

Cum din cauza lipsei de mijloace financiare multe asemenea întreprinderi nu au putut să-și înmatriculeze firmele și numeroși refugiați nu au putut să înființeze noi întreprinderi în teritoriul liber până la data de 1 Octombrie 1941 a fost prelungit până la 31 Martie 1942.

Prin urmare vor beneficia de reducerea la jumătate a impozitului potrivit decretului-lege din 24 Iulie 1941 și întreprinderile comerciale și industriale care își vor înmatricula firmele, precum și refugiații care vor crea noi întreprinderi comerciale și industriale în teritoriul liber pe termenul de la 1 Octombrie 1941 până la 31 Martie 1942.

Vizita P. S. Efrem la școala de cântăreți și Seminarul teologic din Chișinău

Marți 11 Noiembrie a. c. I. P. S. Efrem însoțit de arhiepiscop al Basarabiei, însoțit de părintele Alexandru Severin, consilier referent la secția culturală a Arhiepiscopiei Chișinău, a vizitat școala de cântăreți din Chișinău, reînălțată de I. P. S. S. și condusă de părintele Paul Mihailovici, de unde s'a îndreptat apoi spre seminarul teologic de sub direcția părintelui Serghe Bejan.

La școala de cântăreți I. P. S. S. a fost întâmpinat de corpul profesoral în frunte cu părintele Paul Mihailovici.

I. P. S. S. s'a interesat de aproape de mersul școlii primind toate la murile din partea părintelui director.

Cu prilejul întrebărilor puse elevilor chiorharul Basarabiei a constatat din partea părintelui director, dragostea ce o au toți de Sfânta noastră biserică.

Amintim cu această ocazie că seminarul teologic își are urina sa electrică și brutărie proprie.

După vizitarea școlii, I. P. S. S. a vizitat capela seminarului, care a fost devastată de bolșevici, iar de aici a trecut la cursuri, asistând în ora de istoria bisericii, predată de părintele Neculai Timuș și în ora de cântare bisericească, predată de d. prof. D. Cadea.

Plata salariilor învățătorilor utilizați la orașe

Ministerul Culturii Naționale a comunicat directoratului învățământului din Basarabia că învățătorii dela sate cari sunt utilizați în învățământul primar dela orașe, urmează să fie plătiți cu salariul de învățător cu titlul provizoriu.

Cum în orașele basarabene mulți dintre bătrânii învățători basarabeni au rămas sub ocupație, în Septembrie a. c. au fost aduși învățătorii dela sate ca să se organizeze învățământul dela orașe.

La Chișinău, sunt peste 50% de învățători în această situație. Salariile acestora sunt în sechere cu câteva mii de lei pe lună, sporul de 30% acordat recent, fiind și el micșorat.

Probabil că avându-se în vedere viața extrem de grea dela orașe, ministerul va reveni asupra acestei măsuri, stabilind o salarizare a acestei categorii de funcționari ai Statului, conform cu situația de aci și cu rolul lor de luminați, ai maselor.

Toate școlile din Basarabia vor intra în funcție

Guvernământul Basarabiei a pus în vedere directoratului culturii din Basarabia ca să pună imediat în funcțiune toate școlile primare din Basarabia, utilizându-se până la noi dispozițiuni și învățătorii rămași în Basarabia, în afară de cei ce sunt de origine etnică ucraineană. Se vor lua măsuri urgente pentru înzestrarea tuturor școlilor cu manuale didactice și material intuitiv. Până la sosirea cărților se va continua cu educația religioasă-morală, patriotică și civică a copiilor înrându-se treptat în materia prevăzută de programa analitică a timpului în care ne aflăm și la obiectele a căror material pot fi preluate fără manual.

Învățământul de toate categoriile trebuie să fie condus de următoarele două principii fundamentale:

Invățătorii nu sunt funcționari ci realizatori.

Activitatea lor nu se mărginește numai la orele fixate prin orar ci se extinde la toată activitatea ce se desfășoară într-o comună.

DENTISTA ECATERINA GAVRI-LAN-PISTRUIA

reîntoarșă din refugia, și-a reluat consultațiile zilnice între orele 9 dim.—5 d. n. Chișinău, str. M. Kogălniceanu No. 76 (colț cu str. Iașilor)

ȘTIRI DELA FRĂȚII DIN AMERICA

Ziarul „Solla” ce apare la Detroit, Michigan, U. S. A., organ al românilor de peste ocean, scrie: Împlinindu-se 28 de ani dela înființarea parohiei ort. rom. Sf. Maria din Sf. Paul, Minn. Români din acest oraș, plini de energie și dragoste față de țară și muncă ce a depus în decursul acestor ani de muncă neobosită, frunzosi membri ce au rămas luptători ai credinței religioase dela anul 1913 până la anul prezent 1941, să poată vedea în mijlocul lor bucuria și dragostea nedespărțită, celebrând cu mare pompă la data de 31 August a. c. o adevărată sărbătoare mult așteptată de toți creștinii români din sus numita colonie românească.

Încă cu câteva luni înainte, au început marile pregătiri, ca pe data de 31 August în colonia românească din Sf. Paul să se poată sărbători ziua cu mai mare pompă, ca toți cei prezenți să se poată bucura sufletește cât și trupește de această sărbătoare, dedicată celor patru însemnătăți: Împlinirea celor 28 de ani de existență a Parohiei, Hramul Adormirii Maicii Domnului resfințirea Bisericii renovate și împlinirea celor 3 ani de muncă neobosită a tinerilor preot Petru Moga. În colonia românească, din Sf. Paul.

Apropiindu-se data sărbătorilor, încă de Joi în Hala Românească din localitate, s'a observat muncă din partea femeilor membrilor Reuniunii pentru ca Duminecă să poată mulțumi pe toți cei prezenți. Membrii consiliului parohial în frunte cu părințele lor și cu Pres. Filip Comlosan, alerșau în toate părțile pentru a face o cât mai bună aranjare și pregătire pentru ca Duminecă în ziua de serbare, să se poată vedea în această colonie o sărbătoare adevărată românească, iar oaspeții veniți din mari depărtați să fie primiți cât se poate de bine și ca în special să se poată observa că membrii parohiei au trecut timp de 28 de ani, prin muncă neobosită menținând cu dragoste neferșită, lăcașul sfânt pe care l-au cinstit și respectat pentru împlinirea dorințelor suferite.

Sărbătoră după masă au început să sosesc oaspeții din diferite State ale Americii. Primul grup a sosit din Detroit apoi un grup frumos din Chicago în frunte cu Pătr. Victor Bărbulescu cu familia, și cu d. Nicolae Munteanu, preș. parohiei din Chicago. Seara

Din minunile tehnicii germane

Filmul în culori

BERLIN 6 (U.T.A.). — La bialele cinematografe ce se înalță în Veneția, au fost prezentate și premiate de curând, primele filme culturale colorate germane.

În săptămâna culturii germane de la München, s'a ivit ocazia de a se prezenta și revedea aceste filme. Concomitent s'a ținut un congres despre tehnica filmului colorat, desbătându-se cu acest prilej multiple probleme de ordin practic și teoretic al filmului în culori.

Se știe că filmul german „Agfacol” a ajuns încă de câțiva ani, a aproape la perfecție în ceea ce privește redarea culorilor; afară de aceasta are avantajul că nu necesită aparate speciale pentru proiectie și în sfârșit — de scurt timp — poate fi copiat, deci multiplicat. Deși oferă unele avantaje, totuși prezintă și azi anumite neajunsuri, pentru a căror eliminare se lucrează intens.

În ce privește reproducerea coloritului, menționăm că culoarea verde nu este perfectă, la fel se întâmplă dificultăți la coloritul tenului omenesc.

Pentru rezolvarea acestei probleme s'a inventat o tehnică complicată a machajului, care poate fi utilizată la filmul colorat însă nu intră în cadrul posibilităților ce le are la îndemână un amator fotografic de exemplu.

REDACȚIONALE

Ziarul „Basarabia” trebuie să fie oglinda reală a vieții obștești din provincia dintre Prut și Nistru, în cadrul noii vieți a României reîntregite, corespondenții noștri sunt rugați cu insistență să ne trimită numai știri cu caracter local.

Ziarul Basarabia caută spre imediată angajare corespondenți harnici la: Hotin, Soroca, Bălți, Chișinău, Cetatea Albă, Târgul Edineț, Târgul Florești, Dubăsari, Hâncuța, Strășeni, Tg. Călbășeni, Ungheni și Bolgrad.

Corespondențele de probă se vor trimite: Secretariatul de Redacție al ziarului „Basarabia”, Boulevardul Lascăr Catargiu No. 31, București III.

D. Trofim Cozma-Loghin, Românești-Tighina! Am primit corespondența dvs. de probă. Trimiteți-ne absolut numai știri și fapte locale fără nici un comentariu. Neajunsurile de care vorbiți, vor fi soluționate pe cale administrativă.

PLEBISCITUL

AU VOTAT ȘI ERI APROAPE 700 MII CETĂȚENI

Termenul de votare s'a prelungit însă pentruca să poată vota toți cetățenii cu drept de vot

Eri a treia zi a plebiscitului de vot s'a prezentat la secțiile de votare un număr de aproape șapte sute de mii de cetățeni. Mai mult de două treimi, prin urmare, din numărul celor cari au votat în prima zi. Este aceasta cea mai bună indicație că niciun român nu vrea să absenteze de astădată dela marea manifestare cetățenească pentru împlinirea reformei Statului național birurilor și pentru apărarea tuturor drepturilor românești.

Plebiscitul de azi se face însă în timp ce muncă agricolă se desfășoară cu o mare încordare pe toate ogoarele, când numeroși alți țărani și muncitori sunt în pădure la tăiatul și căratul lemnului necesare completării stocurilor pentru iarnă, când alți muncitori repară s'a construesc drumuri, nu numai în provincie.

De la vot au fost nevoiți să absenteze deci un mare număr de cetățeni, în afară de cei cari făcând parte din armate ce se află în luptă cu vrășmașul, sunt departe de țară și nu-și vor putea exercita acest drept cetățenească.

In centrele de votare unde operațiile n'au fost terminate, consultarea plebiscitară va continua și în zilele 13, 14 și 15 Noembrie. Toți cetățenii vor avea, astfel, posibilitatea să-și facă datoria

Cum a fost scufundat vasul sovietic de 12.000 tone

De vorbă cu comandantul submarinului „DELFINUL”

„Un submarin românesc, „Delfinul”, a scufundat în apele Crimei un vas de transport sovietic de 12.000 tone!”

Vestea aceasta mi-a umplut inima de bucurie. Tânăra noastră marină de război dovedește deci acesă viteză și armata noastră. Și fără voie gândul mi-a alunecat către echipajul eroic al acestui submarin, care ne aducea întâia mare biruință.

Niciodată n'am văzut un submarin decât în fotografii, dar cu toate acestea vedem în închipuirea noastră încordare până aproape de limita puterilor omenești pe care a trăit eroicul echipaj în acea cutie de metal.

Nu hotărât lucru, viața submarinului în genere este o viață opărită, cu totul desprinsă din cadrul aceluia pe care o trăim noi, cei de pe uscat.

Oamenii aceștia care se înfruntă și înfruntă primejdii pe care noi ni le putem nici măcar imagina, par atât de singuratici alături de noi. Ajunși până acolo încât ești gata să le negi virtuțile, văzându-se pe acești „lupi de mare” printre noi. Explicații? E simplă! Acolo, pe navă, în fața pericolelor sunt marinarii; aici, pe uscat sunt oamenii. Acela caracteristică care ridică până dincolo de eforturile firești, făcând din ei niște supraoameni, le lipsește pe uscat. Căci viața, pasiunea lor, o trăiesc intens numai în încordarea uriașă cu elementele naturii. Acolo ei se simt în adevăratul sens al înțelegerii în elementul lor.

Totuși cât de puțin cunoaștem noi din această viață! M'am convins de aceasta prin prilejul pe care l-a oferit presei d. amiral N. Pais, subsecretar la ministerul aerului și marinii, prezentându-ne pe comandantul submarinului Delfinul, cel care scufundase vasul sovietic, pe căpitanul Costăchescu Constantin, fusese de sublocotenent aspirant Popescu Panait.

Căpitanul Costăchescu, Constantin e un bărbat înalt, brun, pe ale cărui trăsături energice se vede umbra marilor hotărâri plătind bine ascunse pe fața bronzată de aerul sărat al mării.

În timp ce d. amiral Pais ne vorbește despre submarinul român în cuvinte ce ne merg direct în suflet, mă cănesc să rup de pe fața căpitanului „Delfinului” un câțel de mic semn al mării încordări prin care acest om a trecut timp de patru zile. Dar nu am desprind nimic. Nici măcar așa autodescriere, acest strălucit freamet al unei izbăni. Ci, dimpotrivă: parca nu el era sărbătoritul, ci aștepta să vie altcineva. Pe care-l aștepta de departe, cu suroala de învingător pe frunte.

Mirai oarecum de această modestie turnată în prea multă renunțare, am trecut privirea la camaradul său. Dar soția neclintită, aceeași nemuritoare.

CUM A FOST TORPILAT VASUL SOVIETIC

Căpitanul Costăchescu, Constantin e un bărbat înalt, brun, pe ale cărui trăsături energice se vede umbra marilor hotărâri plătind bine ascunse pe fața bronzată de aerul sărat al mării.

În timp ce d. amiral Pais ne vorbește despre submarinul român în cuvinte ce ne merg direct în suflet, mă cănesc să rup de pe fața căpitanului „Delfinului” un câțel de mic semn al mării încordări prin care acest om a trecut timp de patru zile. Dar nu am desprind nimic. Nici măcar așa autodescriere, acest strălucit freamet al unei izbăni. Ci, dimpotrivă: parca nu el era sărbătoritul, ci aștepta să vie altcineva. Pe care-l aștepta de departe, cu suroala de învingător pe frunte.

Mirai oarecum de această modestie turnată în prea multă renunțare, am trecut privirea la camaradul său. Dar soția neclintită, aceeași nemuritoare.

CUM A FOST TORPILAT VASUL SOVIETIC

Căpitanul Costăchescu, Constantin e un bărbat înalt, brun, pe ale cărui trăsături energice se vede umbra marilor hotărâri plătind bine ascunse pe fața bronzată de aerul sărat al mării.

Declarația cantităților de porumb aflate la producători

D. D. Negel, Ministru Subsecretar de Stat la Departamentul Economiei Naționale, Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării a dat o declarație prin care producătorii de porumb sunt obligați să facă declarațiile de recoltă prevăzute în art. 12 și 13 ale Decretului Lege nr. 2.067/941 și la pct. 4-8 din deciziunea Ministerului Economiei Naționale nr. 377/941, cel mai târziu până la 30 Noembrie 1941.

REZULTATELE TOVĂRĂȘIEI CU COMUNISMUL

Adevărarea proverbului: „Semeni vânt, culegi furtună”

BERLIN, 8 Noembrie. — Cea două puteri anglo-saxone — bine intenționate — și chiar țările perfect neutre, au putut face o experiență interesantă în ultimele săptămâni: faptul că prin alianța cu Marea Britanie și prietenia sa cu Statele Unite, comunismul ajungând, ca să ne exprimăm astfel la modă, a produs un val puternic de propagandă dar concomitent a stăruit și o puternică reacție împotriva ei. Astfel în Suedia se debate problema dacă activitatea „comunistă” trebuie împiedicată prin singurul mijloc eficient — și anume printr-o interdicție categorică. Tineretul socialist din Chili a hotărât să respingă orice conlucrare cu comunismul și acesă după mature experiențe, pe când în alte țări se constată o creștere a activității de propagandă comunistă în Anglia și Statele Unite, lorzi și capitaliști se înfrățesc cu bolșevismul, atât de antinomice în ce privește structura lor intrinsecă, și nu-și dau seama că agenții comunismului moscovit caută să folosească această conjunctură pentru a recăștiga poziții pe care le-au pierdut de secole. Face impresia că conducătorii celor două puteri anglo-saxone vor să acopere printr-o perseverență și jertfă de sine totală, insuccesul militar al alianței lor din Europa răsăriteană. Deoarece atacurile și reproșurile aduse comunismului de nu prea multă vreme, la Londra și Washington, răsună încă multora în urechi, trebuia ca vocea care proclamă comunismul să fie ridicată deasupra diapazonului obișnuit. Urmasii este că acele țări, cari obișnuiesc să se acomodeze politice puterilor anglo-saxone, au fost reduse la o imposibilitate de apărare contra atunei distrugătoare a comunismului.

Nu mai ceruți foarte restrânse — în afara cursului continental european, tăcute dar de o activitate intensă — au spus răspicat măsură în care victoriile germane asupra bolșevismului, le-au ușurat ducerea luptei contra comunismului. Revista braziliană „Gazeta de Notícias” este una din puținele publicații

Se va spune poate: pasiunile trec și în tot decursul istoriei, după războiul a urmat totdeauna pacea. Și vorbește apuse și scrie sa pasiune trec și întră în negura uitării. Alții e vorba însă de cu totul altceva: imunitatea și puterea internă de rezistență a acelor oameni cari vedeau în prăbușirea comunismului un progres al omenirii și o perfecționare a propriei lor ființe, este considerabil și primejdiosă și prin faptul că o grupă de conducători, învestiți până acum cu cea mai mare autoritate, declară, fără nici un echivoc, că simboia și identifierea cu comunismul este recomandabilă oamenilor de treabă. Experiența ne-a învățat că comunismul ca orice paraziט este mai leno de infiltrat și răspândit decât de stăruit. Marile posibilități de răspândire ce s'au acordat comunismului în statele anglo-saxone și în alte țări în aceste câteva luni, vor avea repercusiuni vreme îndelungată, nepuțând fi nimicite în tot atâția ani. (U.T.A.)

UN CENTRU IMPORTANT DE ARTĂ ȘI CULTURĂ GERMANĂ

BERLIN, 8 Nembr. — Radolph, născut din Praga, răpit Germanilor în urma războiului mondial și întreținut ca prizonier în timpul războiului, este un artist german de cea mai înaltă valoare, a fost redol omenii să se angajeze, de centru al vieții artistice germane din Praga. Clădirea, astfel numită după primul moștenitor Radolf, a fost inaugurată în 1935 și a servit dela ocazii până în 1938, la darea de concert a muzicii simfonice. La Radolphium s'a produs spre exemplu, un celebru dirigent, moartea de câțiva timp, Karl Muck, și compozitorul E. von Reizmek. Ora sălii de concert a fost inaugurată de Anton Bruckner. Conservatorul german din Praga avea sediul în Radolphium, astfel că aceasta a fost un centru de artă și cultură germană în Boemia de atunci. Prin exproprierea sforțată și alipirea de Cehoslovacia, din 1938, s'a rupt această tradiție, care este reînălțată acum. Actului de stat festiv din Praga, la care a vorbit locuitorul reprezentantului Reichului în protectorat, i-a premers o reînnoire arhitecturală a clădirii, ordonată de reprezentantul Reichului în Protectorat, non Neurath. U.T.A.

PRIMARUL LA GUARDIA ESTE EVREU

Un ziar american, ale cărui secțiuni se află în mare parte în mâinile evreilor, caută într-o serie de articole să deservătească pe Israel. Autorul acestor articole scrie că țările Axei au un urt obicei de a vedea pretutindeni numai evrei. Acest năvăl, scrie sugubățul gazetar „american” merge atât de departe până la socoli și pe Fiorella La Guardia, primarul New York-ului.

Zărele italiene s'au ocupat de mai multe ori de acest negat. Faptul lui La Guardia este atât de măfășat încât aduce îndurerări gazetarilor italieni au căutat o scuză a trădării. Primul lucru găsit în sarcina primarului New York-ului a fost că în vreme ce el ataca fascismul și naționalismul menținea strânse legăturile cu ghetto-ul orașului New York. Până aci Fiorella La Guardia putea fi socotit ca un evreu „honoris causa”.

Cercetările ulterioare au dovedit că gazetarul italian nu știa totul. Și cu sinceritatea care îl caracterizează, au făcut amendă publică din greșala lor.

Fiorella La Guardia nu este un evreu „honoris causa”: este un judeu integral. În ultimul timp un prieten lator din New York prin Portugalia, ne-a adus documente hotărâtoare: Cebra Radisab (comisia israelită în sarcină cu supravegherea înmărmurii în cimitirele evreiești) din Rakas Keretor (Ungaria) a primit și a publicat o scrisoare a lui Fiorella La Guardia prin care mulțumeste pentru grija pe care o are față de mormântul mamei sale, decedată în acest oraș în 1915.

INFORMAȚIUNI

In ziua de 11 Noembrie d. Mihail Antonescu a primit în audiență pe d-nii: Eduard Tallin, Ministrul Finlandei la București și Suphi Tanriker, Ministrul Turciei în România.

D. Florin Manoliu, consilier economic în Ministerul Afacerilor Străine, este reîntregit pe data de 11 Iunie a. c. în drepturile sale, potrivit Decretului Nr. 3105 publicat în Monitorul Oficial Nr. 268, din Noembrie 1941.

In marea rotundă a Ateneului Român se va deschide la 15 Noembrie a. c. Marea Expoziție a Aviației Românești în război.

Această manifestație unică în felul ei va cuprinde trofee și imagini din lupta aripilor noastre împotriva bolșevismului.

MAIOR GHEORGHE T. BONCIU

Fost Prim Comisar Regal al Basarabiei
Avocat și birou de notarizat s'a reînnoit în localitate și reînnoit puteri consiliare. Orele de primire 7-8-35 Str. Reg. le Ferdinand I No 139 CHIȘINĂU

Domnii abonați sunt rugați să arate pe cuponul mandatului pentru ce anume se trimet banii precu și data începerii abonamentului.

TELEGRAMA

d-lui Feldmareșal Keitel
trimisă d-lui Mareșal I. Antonescu

Domnul Feldmareșal Keitel, cu prilejul plecării sale din țară, a trimis d-lui Mareșal Antonescu, Comandantului Statului, următoarea telegramă:

După părăsirea Regatului Românici, în să repet excelenței Voastre sincere mele mulțumiri pentru primirea excepțional de cordială în frumoasa țară a Domniei Voastre, și vă rog să binevoiți a transmite aceste mulțumiri și Majestății Sale Regelui împreună cu salutările mele devotate, precum și Excelenței Sale Domnului Mihai A. Antonescu.

Voi păstra întotdeauna cea mai bună amintire despre impresionanta paradă a glorioaselor trupe române înapoate din campania comună, precum și despre timpul, cu părere de rău atât de scurt, pe care l-am petrecut în București.

Cu cele mai călduroase dorințe pentru Excelența Voastră, rămân cu salutări camaraderesti al Domniei Voastre

KEITEL

General-Feldmarschall

Telegrama d-lui Bova Scoppa, ministrul Italiei la București trimisă d-lui profesor Mihai Antonescu

Cu prilejul zilei de 8 Noiembrie, d. prof. Mihai Antonescu, Vicepreședinte și Președinte ad-interim al Consiliului de Miniștri, a primit de la Excelența Sa d. ministrul al Italiei următoarea telegramă:

Excelenței Sale
Profesor MIHAI ANTONESCU
Vice-Președinte al Consiliului de Miniștri
Aniversarea prezintă consacră

uriază activitate desfășurată de D-Voastră pentru victoria și reconstrucția României.

Primiți Ilustre Președinte, urările cele mai calde pentru succesul discreției D-Voastră activității rodnice și mari.

Cu tot devotamentul
Ministrul Italiei
BOVA SCOPPA

Monetele de 50 și 100 lei sunt valabile până la 31 Dec. 1941

COMUNICAT

Ministerul Finanțelor, aduce la cunoștința publicului că s'a acordat un ultim termen pentru retragerea din circulație a monetelor metalice de 50 și 100 lei până la data de 1 Decembrie 1941.

După această dată vor fi primite numai în plată impozitelor până la 31 Decembrie

1941, când încetează definitiv preschimbarea lor.

Publicul posesor al monetelor metalice de 50 și 100 lei este invitat să ia cunoștință de acest termen și să le prezinte cât mai neîntârziat la preschimbare, cunoscând că la data de 1 Decembrie 1941, încetează puterea circulației a acestor monete.

Nouile bilete de hârtie sunt valabile indiferent de data emisiunii

Ministerul Finanțelor aduce la cunoștința publicului că biletele de 1, 2, 5, 20 și 100 lei, puse în circulație de Banca Națională a României, în vara anului 1941, pentru și în locul ministerului de Finanțe, au aceeași

putere circulatorie și liberatorie ca și monetele de metal de aceeași valori, oricare ar fi datele de emisiune a acestor bilete, culoarea lor și semnăturile pe care le poartă.

MILITARI LĂSAȚI LA VATRĂ
NU AU VOE SĂ POARTE UNIFORMA

Se aduce la cunoștința ofițerilor, subofițerilor și trupelor ce a fost lăsată la vatră, că nu au voie a mai purta uniforma chiar din ziua lășării la vatră.

— Cel ce se vor abate, vor fi judecați pentru port ilegal de uniformă.

2. În conformitate cu ordinul circular Nr. 162/1941, al M. A. N. Cabinetul Ministrului, se aduce la cunoștința ofițerilor următoarele:

— Pentru ofițerii activi, portul săbiei este obligatoriu.

La manta sau trenor garda să-lie și va fi scoasă prin buzunar afară. Ofițerii nu vor purta în oras centura.

— Pentru ofițerii de rezervă și ultima promoție de ofițeri activi și cari nu au săbiu, vor purta baioneta obligatoriu. La manta sau trenor, capul baionetei cu dragonul respectiv, va fi scos prin buzunar afară.

Comandantul Pieței București
General,
NICULESCU R. COCIU

Una din numeroasele scrisori trimise de soldații germani de pe frontul rusesc

„Am pătruns adânc în Rusia și simțeam de părere că (fără asta trebuie socotită în toate privințele ca o țară lipsită de Dumnezeu. Am văzut veștile avea cu timpul prin presă, jurnale și cărțile lui Dwiniger; as vrea să adaug numai că nimic, nici măcar un singur cuvânt nu e exagerat despre stările de acolo. Nu am văzut niciodată vreun țărân atât de imediat de decăzut și ajuns în mizerie, niciodată oameni atât de apatici animalizați și tâmpiti, sistematic și prin forță; năvălă nu ne-am putut imagina o existență atât de vegetativă. Am trăit acele zile aspre; începând cum aceasta”.

greutățile marșului de înaintare, care pentru noi înțineriști a fost o orăcădă prin praf și noroi și stăruind cu trupurile zdrobite ale unora din camarazii noștri, când nu li se mai putea ajuta cu nimic.

Ceace este caracteristic în campania aceasta, în contrast cu cele întâmplate în Franța, este faptul că ne-am găsit în fața neașteptate cu o lume nelămurită de plină de groază și nebunie, dar asta am înțeles cu orice preț, dar absolut cu orice preț, că trebuie să scăpăm și cu ea toată lumea de elu-trăit acele zile aspre; începând cum aceasta”.

VIZITA M. S. REGINEI MAME ELENA LA AȘEZĂMINTELE

SPITALICEȘTI DIN ȘOSEAUA VERGULUI

M. S. Regina Mamă Elena a făcut ieri dimineață o vizită înopinată la așezăminte spitalicești din Șoseaua Vergului, așezăminte care-l poartă numele.

La orele 11,20 Majestatea Sa a fost întâmpinată de d. dr. Victor Gomoiu, medicul șef director al spitalului.

După ce l-a fost urât cuvântul de bun venit în „casă” pe care a întreținut-o dela zidire și până azi, Majestatea Sa Regina Mamă Elena, însoțită de d. dr. col. Victor Gomoiu și d. dr. I. Tănăsescu, a vizitat rând pe rând toate pavilionele răniților oprindu-se timp îndelungat

la căpătâjii fiecărui ostas întrebându-l de nevoile personale și familiare, adresându-le cuvinte de îmbărbătare și împărțindu-le daruri: țigări, poșeti, cărți de rugăciuni, etc. Explicațiile asupra stării sănătății răniților au fost date de d. dr. Gomoiu.

Peste tot Majestatea Sa a fost întâmpinată cu nespuse bucurii, prezenta Augustel Mamă fiind un balsam înviorător pentru eroii răniți, cari strigau: „Trăiască Mama noastră a răniților”.

Vizita în milocul ostasilor a durat o oră și jumătate.

După aceea M. S. Reg. na Mamămintele după două ore de vizită.

a vizitat Institutul școlii de ocrotire și caritate depe lângă așezăminte. Însoțită de însuși Majestatea Sa unde s'a interesat de mersul institutului, de programa analitică a școlii care și-a reluat cursurile de-o săptămână. S'a întreținut cu elevele întrebându-le de hrană și nevoile familiare.

Ultima vizită a făcut-o la grădinița de copii mici a așezămintelor. Si aci, Majestatea Sa Regina Mamă Elena s'a interesat de sănătatea copiilor, de hrană și educație.

Multumită de cele constatate, Augustea Mamă a părăsit așeză-

VIAȚĂ DE MINIER

În fundul munților intrăm... Deasupra noastră n'avem cer...

Cărbunele... Aurul negru. Aurul pentru care se războiesc popoare, se distrug națiuni. Cărbunele... L-am căutat în măruntălele pământului ani de zile în șir, l-am urdat cu lacrimile mele, sărutându-l ca pe un frate drag. L-am mângâiat în fiecare zi cu privirea, cu mâna. L-am răcolit, l-am întors, l-am săpat cu ciocanul de abataj, cu ciocanul pneumatic. L-am încălcat în vagonete, l-am spălat, ferchezându-l ca pe un fecior care merge împietrit. L-am încălcat în trenuri lungi și l-am trimis departe în orașele pline de lumină, de soare, în orașele unde lumea nu cunoaște decât superficial, viața minerilor, acești viermi ai pământului.

Cărbunel frate drag ce ți-ai ales culcușul în pânțele de muni, nu te-am uitat în fiecare zi, în fiecare noapte, la ora schimbărilor, îți spun: „Noroc bun”.

IN FUNDUL MUNȚILOR INTRĂM...

— Sunt tot? întrebă contrameștrul.

— Da. Avem și câțiva noi.

— Cari sunt? Să iasă afară din rând.

Printre cei noi eram și eu, Eșim în fața frontului.

— Ai mai lucrat în mină?

— Nu. N-am mai lucrat. Sunt trimis pentru practică dela Școala de matri minieri din Bala.

Contrameștrul ne privește pe fiecare în parte, îmbăfășându-ne cu privirea de sus în jos și de jos în sus. După aceea chemă funcționarul care făcuse apelul. Îi spune:

— Doi rămân la suprafață. Unul trece la galeria Nr. 2, frontul Nr. 7, al patrula vine cu mine la galeria 13.

Aprindem lămpile și pornim spre put: o gaură neagră, misterioasă, de 5 x 5 m. Înconjurată cu un grilaj de fier. Deasupra ei se află construită cabina matelice. Două cabluri fără fine, se învârtesc, unul din ele ridică vagonetele pline cu cărbune, cari trec printr-un dispozitiv mecanic și se golesc în funicularul, — cablu aerian — care merge din stația de încărcare dela suprafață până la gară, în spălătorii.

Intrăm în cabina care ne va cobori până la 800 metri adâncime. Când a pornit m'a trecut un val de căldură și o molicune pe care n'o pot explica nici azi, im' înundase oasele.

Trăiesc și acum impresia primei smucături, când întâi genunchii, apoi mijlocul și în fine, umerii îmi dispăruse în întuneric. Instinctiv am întins mâna ca să mă prind de ceva.

— La spate este o bară de care vă puteți sprijini.

Astfel cădem tot mai mult în neant. Uruiul din gura putului s'a transformat în urât de tablă goală. Ridicai pe furis ochii spre contrameștrul. Lumină slabă a lămpilor de mină, venind din jos, tremurată, dădea fetei o expresie stranie. Și căderea nu mai conțenește.

Pe neașteptate, câteva lumini fulgeră în întunericul goanel.

— Iar s'au stricat grinzile?

— Da. Le repară acum.

— Să fie înlocuite cele care sunt slabe.

— Voia comunica ordinul.

Păru mi se făcu măcuță. Să stai după o grindă, să pictoarele încoace, să măsoari; să tai, să găurești, să treacă pe lângă tine monstrul acesta de fier și otel, iar dedesubt să ai un abis de câteva sute de metri. Frumoasă introducere la trăirile din mină.

Incen să se vadă lumina, mai întâi sură, apoi din ce în ce mai galbue. Ne apropiem de sfârșitul călătoriei noastre. Pe măsură ce

coborâm lumina se mărește. Am în față pe pereții putului, o multime de instalații, conducte de apă, de aer, cabluri electrice semnalizatoare, scări.

În lumina mare a stației de încălzire subpământene, colivia s'a oprit. Niste pete negre, deschid grilajul. Contrameștrul eși.

— Noroc bun!

— Noroc!

DEASUPRA NOASTRA N'AVEM CER...

Se împart echipele la lucru, pe fronturi. Pornesc după contrameștrul. La prima cotitură lumina a dispărut. Tot orizontul mi se mărginește în cei doi metri cât poate să arunce lampa mea. Lampa. Arma minerului. Prietenă, mama, sora. Îi poartă pe drumuri încălece ca și gândurile, îi arată pericolele, îi spune când este grădă (gaz) în mină. Fără ea n'ar mai ajunge la liman dacă s'ar răci.

Mergem tot înainte. În curând galeria se micșorează încet trebuie să merg gârbovit. O hăim la stânga, apoi la dreapta. Alungem la o gaură. Aici contrameștrul îmi

spuse:

— Coborâm mai jos la alt front. Iți dai drumul după mine, sprijinindu-te cu coatele în părți.

Am început. Întâi greu, greu de tot. După un timp m'am învățat și cu aceste exerciții.

Îată-ne ajunși în măruntălele pământului la 1000 de metri adâncime. Nici un zgomot nu se aude. Avem în dreapta și în stânga noastră pereți masivi de cărbune, care strălucesc la lumina lămpii ca cele mai frumoase diamante. Înaintăm de-a lungul galeriei. În dreapta noastră frontul se întinde cale de 8—900 metri. Lucrează minerii. Luminile lămpilor se proiectează în întuneric, ca stele de ne cer. Un cer subteran, improvizat.

Abatajele lucrează de zor. Undeva se aude o melodie stranie: În fundul munților intrăm Cu bun noroc ne salutăm.

Ecol pământului îi răspunde, trist, târâznat:

Deasupra noastră n'avem cer.

C'asa e viața de... minier.

(Urmează)

Nicolae I. Postolache

Rutele navigabile din Marea Neagră

BERLIN, 4 Noiembrie. — Încă dinainte de căderea Odesei, s'a putut afla printr-un comunicat publicat de Berlin, că unități din marina de război germană acționează de săptămâni întregi în Marea Neagră, pentru eliberare și deschiderea rutelor de navigație și în deosebi, în regiunile de confluență a marilor fluviu. Miștunea principală era înlăturarea numeroaselor mine așezate de sovietici. Sfarămurările de vase din calea rutelor de navigație au trebuit îndepărtate din drum și în acest chip, asigurată navigația. Astfel capacitatea de transport a puterilor europene aliate, M. Neagră a puterilor aliate.

În celace privește flota din Marea Neagră, de care dispun aceste țări, a sporit considerabil. Deasemenea siguranța navigației a crescut apreciabil, prin punerea din nou în funcție a farurilor. Pentru acest motiv, numeroși specialiști ai marinei de război germane se ocupă cu cercetarea hărților și semnelor marine și cu adâncimea apei. În porturile M. Negre, care se află avariate și construite mai departe vapoarele din șantierelor navale, neterminat. Astfel, fără aducerea unui nou tonaj din alte ape, crește în cet. încet, capacitatea flotei din port a puterilor europene aliate.

RĂZBOIUL GERMAN CONTRA ANGLIEI

BERLIN, 10 (Rador). — Avioane germane de luptă au bombardat, în cursul zilei de 10 Noiembrie, diferite obiective militare din Anglia și Scoția.

Între altele, au fost pricinuite pagube considerabile prin două lovituri directe unei uzine metalurgice din Anglia centrală.

Executând misiuni de recunoaștere armată, avioane de luptă germane au sburat pe deasupra unor vaste regiuni din Insulă timp de mai multe ore în cursul zilei și s'au înopoiat la bazele lor cu rezultate satisfăcătoare, fără a fi înălțat avioane înarmate.

Pe de altă parte, alte avioane germane de luptă au bombardat în seara de 8 Noiembrie, aerodromul britanic dela Abu Smeth din Egipt, care a mai fost atacat și în alte rânduri, unde au aruncat mai multe tone de bombe explozive și incendiare.

Au fost provocate distrugerii considerabile îndeosebi printre avioanele aflate pe pământ.

În noaptea următoare, portul Tewfik și Suezul au fost din nou atacate de avioane germane de luptă.

La 10 Noiembrie, aviația germană a bombardat taberile britanice dela Marsa Matruh.

Avocat
THEODOR BUNESCU
Birou de notariat
și avocatură
orele de primire 7-8
și 3-5
Chișinău, str. Regina Maria 57, vis-a-vis de Tribunal

ABONAȚI-VĂ LA
„BASARABIA”
ZIARUL ZILNIC AL NOUEI VIETI ROMANEȘTI
Costul abonamentului, un an 500 lei, 6 luni 250 lei, 3 luni 125 și una lună 45 lei. Pentru Instituții 1000 lei anu l

REDAȚIA și ADMINISTRAȚIA: CHIȘINĂU
Str. Mihail Eminescu No 19—Telef. 302

CEAIUL DELA LEGAȚIA CROAȚIEI

Într-o oarece 8 și jumătate a avut loc la Legația Croației un ceai dat de către Excelența Sa Ministrul Croației la București și d-na Edo Buini în onoarea gazetarilor croați care ne vizitează țara.

La această recepție au luat parte D. Prof. Mihai A. Antonescu, Vicepreședinte și președinte ad-interim al Consiliului de Miniștri.

Au fost de față D-nii: Prof. N. I. Herescu, Președintele Societății Scriitorilor Români; P. Icuș, Directorul Presei; C. W. Cluck, Director ad-junc; al Presei; Dr. K. Weltsch, a-

rașat de presă pe lângă Legația Germaniei; Amor Bava, așat de presă pe lângă Legația Italiei; Protitch, așat de presă pe lângă Legația Bulgariei; Fullog, așat

de presă pe lângă Legația Ungariei; Berindei d-n Ministrul Afacerilor Străine; L. Cigăreanu, Șef de Cabinet la Președintele Consiliului de Miniștri; Georgescu Cocos, Mirela Grigorescu, Ștefănescu, Oficiu și d-nii: Consilier E. Ciocanu, Consilier V. Hris cu E. Cernășescu dela Direcția Presei, Desemnează au participat din partea Legației Croației d-ni Col. Navrauli, așat militar; Zicovici, Jirousek și Kosteles, secretași de Legatie și Dr. Bauer, așat de presă.

Oaspeții croați, după ce au vizitat Curtea de Argeș, Chișinău, Tighina, Cernăuți, Trașopol și Odessa, continuă înalte de a părăsi țara călășori de sindii, trecând prin Transilvania și părăsind țara prin Arad.

Importante lucrări la căile ferate în campania anului 1942

D. Mareșal Ion Antonescu se interesează de aproape și de re facerea C.F.R.-ului

Cu toate greutățile prin care a avut să treacă, în acest an, căile noastre ferate, au reușit totuși să facă față împrejurărilor și nevoilor războiului în condiții foarte bune.

Această situație, se atribuie binelțelor în primul rând conducătorului, d. Colonel T. C. Orezeanu, care veghează a rămâne alături la îndemnul țării și al serviciilor administrației cum și la aceia a întinerii rețelei locale pentru a putea face cu succes o bună reșită.

Atât transporturile militare cât și cele ale de călătorii și mărfuri, s'au efectuat în perfecte condiții, datorită și vigilentei personalului și modului de exploatare rațională a materialului.

Războiul, însă nu a stănenit cu nimic programul de refacere al drumului de fier, rezidând, chiar în campania anului 1941 importante lucrări, atât în Ardeal, cât și în Vechiul Regat.

LUCRARILE CE SE VOR EXECUTA ÎN CAMPAANIA ANULUI 1942

Pentru aducerea la îndeplinire a programului de investiții Regia căilor ferate a întocmit un vast program de lucrări, ce urmează a fi executate în campania anului viitor.

În acest scop, d. Mareșal Ion Antonescu, Comandantului Statului a dat tot sprijinul, aprobând importante sume de bani, ce necesită, atât la cumpărarea materialelor cât și la aducerea la îndeplinire a programului stabilit.

Materialul metallic pentru cale, poduri, lucrări de artă etc., va fi adus

din Germania, marea noastră aliată, care și-a luat angajamentul pentru a furniza în întregime.

În celace privește materialul rulant precum și cel feroviar, rămâne deschisă importanta problemă a aprovizionării traverselor, care a format obiectul principal al unor laborioase tratative între ministrul Economiei Naționale și Regia C. F. R. și care a avut drept rezultat înlocuirea unui proiect de lege prielnic la exploatarea de păduri și obligațiunea de a se procura administrației căilor ferate traverse de fag, ulm și stejar.

Cantitățile de traverse sunt fixate prin lege, și se prevăd sancțiuni pentru cei ce s'ar sustrage dela ele.

Prețurile traverselor sunt cu mult mai ridicate ca cele actuale și fixate printr-o decizie ministerială publicată în Monitorul Oficial No. 254 din 25 Octombrie a. c.

Plata lor se va face pe baza proceselor verbale de recepție, 75 la sută cu termen de 15 zile, dela depunerea actelor, iar restul de 45 zile, dela prima plată.

Predarea se va face în livrări succesive până la 30 Iunie 1942 pentru traverse de fag și ulm și până la 31 August 1942 pentru traverse de stejar.

America nu va putea trimite Rusiei ajutoare decât peste un an... sau doi!

NEW YORK, 11 (Rador). — Corospondentul agenției DNB transmite:

„New York World Telegram” serie că împrumutul acordat Sovietelor de Statele Unite nu reprezintă decât un gest fără însemnătate practică, căci, adaugă ziarul, Statele Unite nu vor putea începe să efectueze livrările către Soviete decât cel mai de vreme într-un an sau doi.

Ziarul se ridică apoi contra asertionilor mincinoase pe care le stărnește în Statele Unite ajutoarele Sovietelor.

Este suficient, spune ziarul, să se citeze în această privință telegrama de felicitări adresată de d. Roosevelt lui

Kalinin cu prilejul aniversării revoluției bolșevice. Această revoluție se află la originea tiraniei celei mai sângeroase pe care a văzut-o lumea până astăzi.

Dacă Statele Unite uită, chiar măcar și o singură clipă, acest fapt, agenții comunisti, care și-au părăsit ascunzătoarele în care se adăpostiseră, vor câștiga repede favoarea guvernului.

ROMANI,
Întrebuințați grăul cu chibzuială,
Nu risipiți pâinea!

LIBRĂRIA CARTEA ROMÂNEASCĂ

s'a deschis din nou la Chișinău, pe str. M. Eminescu, colț cu str. Regina Maria (peste drum de Tribunal)

Se găsesc cărți școlare de curs secundar, teoretice, comerciale și industriale, de curs primar monopolizate și compilamentar, rechizite școlare, de cancelarie, cărți literare, etc. etc.

Cărți pentru copii și tineret

Pentru provincie, orice comenzi prin ramburs poștal.

Legătorie de cărți

„La Coroana României”, Chișinău, str. Ștefan cel Mare No. 115, Iovenalio E. Garabagiu, fost maitru la Seminarul Teologic din Chișinău. Se primesc diferite comenzi, registre, albume, cărți etc.

AGRICULTORI,
PLOILE NE-AU STĂNENIT DELA LUCRU. DE ÎNDATA CE TIMPUL SE ÎNDREPTĂ, GRĂBITI-VA SĂ TERMINAȚI ÎNSĂMÂNȚAREA GRĂULUI.

E DATORIA CEASULUI DE FATA. ÎMPLINIȚI-ȚI!

ULTIMA ORA

Rușii consideră situația din Crimeia ca cea mai periculoasă pentru ei

BERNA 11 (Rador). — Se relevă importanța și puterea fortificațiilor „Stefani” anunțată.

Se subliniază aici că în cercurile cartierului general sovietic se consideră că situația cea mai periculoasă este în Crimeea.

Se relevă importanța și puterea fortificațiilor dela Sebastopol dar în același timp se și admite că acțiunea aviației germane devine din zi în zi mai periculoasă.

Comandantul diviziei 17 infanterie sovietică luat prizonier lângă Moscova

Declarații senzaționale asupra situației din armata roșie

BERLIN, 11. (Rador). — Din sursă militară se comunică:

Infanteriști germani au făcut prizonieri în sectorul Moscovei pe colonelul Kollov, comandantul diviziei 17 de infanterie.

Colonelul Kollov abia a scăpat să nu fie victima jurisprudenței de război a Sovietelor. Numai prin fugă în captivitatea germană a putut el să scape de moartea sigură, la care fusese condamnat printr-o ordonanță a comandantului armatei a 43-a sovietice.

Colonelul Kollov fusese condamnat la moarte pentru că dăduse ordin diviziei sale, spre sfârșitul lunii Octombrie, să se retragă, dat fiind că ea se afla sub o puternică presiune a forțelor germane.

Colonelul sovietic a declarat între altele: „Divizia mea pierduse în scurt timp jumătate

din oamenii săi și cea mai mare parte din artilerie, care de luptă și arme grele de infanterie, de care dispunea. După retragerea diviziei a 312-a de vânători din flancul drept, divizia mea era complet descoperită. Când forțele blindate germane au deslăntit un nou atac împotriva sectorului nostru, nu mi-a rămas, în calitate de comandant conștient de responsabilitatea sa, decât să aleg între retragere și moarte. Am decis să scap măcar resturile diviziei mele; înădece am dat ordin de retragere.

Am fost însă degradat și condamnat la moarte pentru că nu am voit să sacrific zadarnic viața mai multor sute de soldați.

În cursul retragerii, am reușit însă să fug.”

MERSUL RĂZBOIULUI ITALIAN ÎN AFRICA DE NORD

ROMA, 11 (Rador). — Iată comunicatul Marelui Cartier General al forțelor armate italiene Nr. 527.

În noaptea trecută avioane britanice au aruncat din nou bombe asupra orașelor Brindisi și Neapole; au fost provocate câteva stricăciuni și nici o victimă printre populația civilă. Artileria antiaeriană a doborât două avioane: unul la Neapole și altul la Brindisi. Victimele primei incursiuni de la Brindisi au sporit de la cifra de 40 la 86 iar numărul răniților la 192. N'a fost atins nici un obiectiv cu caracter militar.

În Africa de Nord, pe frontul Tobruk, trupele câtorva pozițiuni for-

tificate au reacționat în mod prompt împotriva încercărilor de atac ale inamicului care a fost forțat să se retragă, suferind importante pierderi în morți și prizonieri.

Formațiuni aeriene germane au bombardat în mai multe rânduri obiectivele cetății, cauzând distrugerii și incendii. Incursiuni ale avioanelor inamice asupra orașului Benghazi au cauzat stricăciuni la locuințe și patru victime în populația musulmană.

În Africa orientală noi atacuri contra pozițiilor noastre de la Culquabert au fost respinse: un avion inamic a fost doborât prăbușindu-se dincolo de liniile noastre.

SOVIETELE nu MAI SUNT CAPABILE DE O CONTRA-OFFENSIVĂ

BOSTON, 12 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

„Sovietele sunt slăbite până într-atât încât nu pot da o contra ofensivă eficace”. — constată postul de radio New York.

Și postul adaugă: Centrele industriale sovietice sunt ocupate sau grav amenințate, iar resursele de care mai dis-

pun bolșevicii nu sunt suficiente pentru a asigura montarea unei contraofensive.

Întreprinderile industriale pe care Sovietele le posedă în Urals nu sunt în stare să facă față acestei sarcini uriașe, iar căile de comunicație dintre Anglia și Statele Unite, de o parte, și Rusia Sovietică, de altă parte, sunt foarte lungi și foarte greu practicabile.

1744 avioane a pierdut Anglia până la 31 Octombrie

BERLIN, 11. (Rador). — Aviația britanică a pierdut dela 1 Mai până la 31 Octombrie 1744 avioane, pe când aviația germană nu a pierdut în acest timp decât 376 avioane.

Probabil că la Londra provoacă o deosebită plăcere răstălmăcirea acestor cifre, dar metoda britanică are cusurul că nu corespunde faptelor.

LENINGRADUL A FOST DEFINITIV IZOLAT

BERLIN 11 (Rador). — Victoria germană din regiunea Tigrin înseamnă izolarea definitivă și totală a Leningradului de hinterlandul bolșevic.

Presiunea britanică asupra Finlandei, pentru a o sili să încheie pace, avea de scop să ușureze situa-

ția bolșevicilor dela Leningrad și Murmansk și să recucerească drumul de fier al Murmanskului, pe care să poată fi trimise ajutoarele făgăduite.

După noile succese ale armatelor germane, aceste speranțe au rămas fără obiect.

Preotul binecuvântând trupa înainte de a intra în foc

COMUNICATUL GERMAN

TRUPELE GERMANE ȘI ROMÂNE CONTINUĂ SĂ ÎNAINTEZE SPRE SEVASTOPOL ȘI KERCI

BERLIN 11 (Rador). —

Dela cartierul general al Fuhrerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică: În Crimeea, trupele germane și române își continuă înaintarea spre Sevastopol și Kerchi.

Aceste două porturi au fost bombardate de aviație cu bune efecte.

În regiunea Moscova, atacurile aeriene germane au pricinuit inamicului pierderi considerabile de arme grele și de material rulant. Instalațiile militare din capitala sovietică

— că au fost și ele bombar-

date.

În Carelia de nord, trupele germane și finlandeze au distrus, cu toate condițiile grele ale terenului și ale operațiunilor militare, părți importante dintr-o divizie inamică. Cu acest prilej, ele au oșanta și distrus 700 de cazemate, au luat 1200 de prizonieri și au capturat sau distrus patru care de luptă, 30 de tunuri, peste 100 mitraliere și aruncătoare de granate, cum și alte materiale de război, în mari cantități.

Pierderile sângeroase ale inamicului întrec de

mai multe ori numărul prizonierilor luați.

În largul coastei de sud-est a Angliei, avioane de luptă au bombardat și lovit, în atacuri de zi, trei cargoboturi cu un tonaj destul de important. Aceste cargoboturi au fost avariate atât de grav, încât pot fi considerate pierdute.

La est de Easton, o uzină cu furnale înalte a fost lovită de bombe de calibru greu.

În Africa de nord, avioane germane de luptă au atacat cu bombe explosive și incendiare un aerodrom britanic situat la răsărit de Marsa Matruk.

Inamicul n'a făcut incursiuni deasupra teritoriului Reichului.

SEMNIFICAȚIA PREZENȚEI TRUPELOR SIBERIENE PE FRONTUL SOVIETIC

BERLIN, 12 (Tel. part.). — Presa germană vorbește din nou de cifrele pierderilor sovietice menționate de Stalin.

Se relevă informația emisă de un birou de știri sovietice, în care se relatează că unități de trupe siberiene au trebuit să fie trimise pe front, spre a face față înaintării germane. În acest fel, Stalin mărturisește, scrie „Berliner Boersenzeitung”, că armatele sovietice au fost nimicite pe frontul răsăritean, căci altfel n'ar fi

recurs la acest pas disperat, golindu-și spatele de trupe. Dacă Stalin și-a adus din Siberia forțe, de bună seamă că el consideră situația pe frontul european extrem de critică. Ziarul german accentuează asupra faptului că această afirmație concordă și cu susținerile emise de postul de radio new-yorkez care a declarat la 10 Noembrie că sovieticii sunt așa de slăbiți, încât nu mai pot întreprinde în chip efectiv nici o contra-

ofensivă.

Internaționala iudaică va fi zdrobită

Într'un articol de fond, intitulat „Inamicul evreu”, oficiosul german, „Voelkischer Beobachter”, vorbește în chip expresiv de rolul iudaismului în actuala conflagrație. Fără iudaism, astel se exprimă ziarul, n'ar fi existat niciodată bolșevismul. Chiar în vremea cea mai critică a luptei împotriva troțkistilor, zec de mii de evrei au rămas în toate posturile dominante ale imperiului roșu. Rechemarea imediată a lui Litvinov—Finkelstein, după „sbucnirea răsboiului, a reliefat dovada categorică a faptului că întreaga naționalizare „a politicii sovietice” din ultimii ani n'a fost nimic altceva decât un camuflaj bine pus la punct. Oficiosul german continuând, spune că a doua mare demascare a iudaismului s'a înregistrat prin politica de război a președintelui nord-american, Roosevelt. Politica sa desfacează lămurit cumplita ură iudaică și setea lor de putere. În nici o altă a doua țară

din lume, cu excepția Uniunii Sovietice, iudaismul nu exercită o influență atât de precupănită în toate compartimentele vieții, în economie, în cultură și în toate organele de conducere care au rolul formării opiniei publice.

New-Yorkul este de decenii cetațelă internațională iudaică. Lupta împotriva inamicului evreu, spune ziarul în concluzie, este lipsită cu desăvârșire de romantism. În războiul împotriva Francezilor, noi Germanii am simțit, semnele, dovezile și urmele unei lupte cavale-resti și bărbătești. Chiar în războiul împotriva Angliei, noi simțim, deși domină churchillismul alimmentat cu perseverență de iudaism, dărzenia crâncenă a unui bătrân popor de marinari. Dar în lupta împotriva bolșevismului și rooseveltismului predomină de astă dată în chip exclusiv reacțiunea împotriva raului cu principiu sa-

Trei vase sovietice avariate în largul coastei Crimeii

BERLIN, 11. (Rador). — Trei vase sovietice au fost avariate de avioane de luptă germane în largul coastei Crimeii.

Au fost nimicite cu bombe aeriene, în sectorul central al frontului răsăritean, 12 care blindate sovietice și peste 150 autovehicule.

Generali sovietici condamnați la moarte

BERLIN, 12 (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani” transmite:

Prizonierii sovietici, făcuți în sectorul de nord al frontului răsăritean, afirmă că generalul Pronin, fost comandant al arma-

tei 34, ce opera în zona lacului Ilmen, a fost condamnat la moarte de un tribunal de război și executat prin împușcare.

Aceeași soartă a avut-o și urmașul său, generalul Kaceanov.

STATELE-UNITE AMENINȚATE DE INFLAȚIE

ROMA, 11 (Rador). — Spectrul inflației amenință Statele Unite, adică națiunea cea mai bogată le pe pământ și care posedă aproape tot aurul disponibil de pe glob. Iată la ce duce politica economic-financiară a președintelui Roosevelt, — scrie redactorul diplomatic al Agenției Stefani, comentând scrisoarea prin care d. Roosevelt, adresându-se președintelui comisiei pentru finanțe Camerii reprezentanților, susține în esență necesitatea sporirii impozitelor spre a se absorbi disponibilitățile monetare ale populației și spre a se evita creșterea prețurilor.

Este, într'adevăr de necrezut că o națiune, care are resurse nemăsurabile de tot felul și care a acaparat aproape tot aurul existent din lume, să nu fie în măsură să mențină stabilitatea puterii de cumpărare a propriei sale monede.

În prezența acestor grave dificultăți în care se află Statele Unite, este legitim să se pună din nou întrebarea dacă arma economică în care anglo-saxonii au nădăjduit atât de mult în războiul lor contra Axel nu le va rezerva un viitor foarte întunecat.

Germania și Italia nu au aur și nici resurse uriașe și totuși au putut și poartă războiul cu cea mai mare vigoare, au biruit și sunt de neînvinși în Europa și nu au suferit nicio prăbușire a monedelor respective și nicio catastrofă în prețurile interne. Încă odată se dovedește că nu cu bani se face războiul.

Anglia duce mare lipsă de alimente

NEW YORK, 12 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. comunică:

Unul dintre funcționarii superiori din ministerul de agricultură al Statelor Unite, care s'au înapoiat recent dintr'o vizită făcută în Anglia, într'o cuvântare ținută în orașul Danville (statul Virginia), a declarat că Anglia nu poate să mai reziste dacă nu primește din Statele Unite alimentele de primă necesitate cum sunt laptele, ouăle și diferite căr-nuri conservate.

CUM RĂSPUND ENGLEZII ACTELOR GERMANE DE CAVALERISM

BERLIN, 12 (Rador). — Unul din aviatorii englezi cei mai cunoscuți, colonelul Bader, a fost doborât de aviatorii germani de vânătoare pe teritoriul francez, în ziua de 9 August.

Când a fost capturat, s'a constatat că cu prilejul lansării sale cu parașuta una din protezele sale se rupseseră. Se știe că aviatorul britanic își pierduse ambele picioare cu câțiva ani mai înainte, într'un accident de aviație. Cu toate acestea, ajutat de niște proteze, special construite pentru el, Bader devenise unul din cei mai buni aviatori ai aviației britanice.

Înaltul comandament al aviației germane a invitat prin radio un birou militar englez să arunce pe un aerodrom german o proteză specială pentru Bader, dând asigurarea că orice acțiune de război va fi suspendată față de avionul care va aduce proteza.

Acestei oferte cavale-resti din partea Germaniei, din partea Angliei s'a răspuns — după cum relatează ziarul englez „London Calling” — în felul următor:

S'a procurat o proteză, care a fost bine înmăcheta-tă și lăsată apoi de o parașută. Originalul transport s'a efectuat în cadrul unei acțiuni a avioanelor de luptă. Avioanele erau înarmate cu bombe și cu mitraliere. Cu prilejul atacului dat contra aerodromului desemnat, nu s'a aruncat numai pachetul, ci au fost bombardate și câteva „Messerschmitt”-uri. Întreaga lume civilizată — termină ziarul „London Calling” — se va bucura aflând că Bader are acum din nou picioare.

INTENS BOMBARDAMENT AERIAN GERMAN DEASU PRA MOSCOVEI

Ultimii funcționari civili și o parte din populație au părăsit capitala sovietică

STOCKHOLM, 12 (Tel. part.). — În urma intensificării maxime a bombardamentelor aeriene germane împotriva Moscovei și în urma desorganizării oricărei activități, ultimii funcționari civili au părăsit capitala sovietică. Situația grea a determinat pe sovietici să admită și evacuarea unei cunuite părți din populația civilă.